

BASF

The Chemical Company

**Seme rađa
profit**21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
www.limagrain.rs

Limagrain d.o.o.

**hrana
produkt**

hrana bez mana!

www.hranaprodukt.com

Tel: 022/650-027, 650-033

SREMSKA

Godina II • Broj 23 • 13. septembar 2013. • cena 40 dinara

**сремске
НОВИНЕ**

POLJOPRIVREDA

PREPOLOVLJEN ROD

Foto: D. Čosić

U Sremu je pod sojom 23.442 hektara. Prema procenama stručnjaka Sremske privredne komore, zbog suše ovogodišnji rod će biti i do 40 odsto manji od višegodišnjeg proseka.

Da prinosi zavise od đubriva, godine, kvaliteta zemljišta i sorte semena, pokazalo se i na njivama poljoprivrednika Branislava Rakića iz Velikih Radinaca. Na pojedinim parcelama soja je rodila tonu po katastarskom jutru, a tamo gde je bačeno i stajsko đubrivo, rod je duplo veći.

U OVOM BROJU

MALI AKCIONARI
"NOVE BUDUĆNOSTI":**U Beograd
po pravdu**

Strana 2.

SRBIJA I EVROINTEGRACIJE:

**Seljaci
u brisanom
prostoru**

Strana 3.

BANOŠTOR • ODRŽANI 17. BANOŠTORSKI DANI GROŽĐA

Smotra vina i dobrog raspoloženja

Sedamnaesti po redu Banoštorski dani grožđa, jedna od najznačajnijih privredno-turističkih i zabavnih manifestacija u beočinskoj opštini, Sremu i Vojvodini, održani su, od 6. do 8. septembra, u organizaciji MZ Banoštor i mesnog Kluba vinara i vinogradara "Sveti Trifun", a pod pokroviteljstvom Opštine Beočin. Tokom trodnevnog programa, za meštane podunavskog sela Banoštora i njihove brojne goste bio je pripremljen raznovrstan program, za koji su se pobrinuli zaposleni u Kulturnom centru opštine Beočin.

Strana 4.

SMS MALI OGLASI 064/1629-737

ISSN 2217-9895

9 772217 989003

fabrika natron vreća
tel: +381 22 639 096;ПОЈОПРИВРЕДНА СТРУЧНА
СЛУЖБА • Сремска Митровица •
Светог Димитрија 23"Produktna berza"AD, Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5
Tel: 021/442-935, fax: 021/442-931, 443-457, 442-932
E-mail: nsberza@eunet.rs, www.proberza.co.rs

Od 2. do 6. septembra 2013.

- Stabilne cene kukuruza i pšenice
- Dešavanja na svetskim berzama
- Počelo trgovanje sojom roda 2013.

RUMA • MALI AKCIONARI „NOVE BUDUĆNOSTI“ U GRADSKOJ KUĆI

Najavljen protest u Beogradu za 16. septembar

Mali akcionari žarkovačke "Nove budućnosti" obratili se Aleksandru Vučiću i Vladi Republike Srbije sa istim zahtevom - Novi zakon koji će na drugačiji način regulisati obaveze poslodavaca prema akcionarima

U Gradskoj kući u Rumi 10. aprila je organizovana konferencija za novinare koju su sazvali mali akcionari "Nove budućnosti" u Žarkovcu, kasnije im se pridružio i predstavnik iste asocijacije Fabrike koža - u ime lokalne samouprave ovom skupu je prisustvovao predsednik Skupštine opštine **Nenad Borović**. Mali akcionari ovih preduzeća najavili su protest na Trgu republike u Beogradu za 16. septembar, a u tome će im se, kako očekuju, pridružiti predstavnici Udruženja malih akcionara Srbije.

Prisutnim novinarima se obratio **Dragan Mihailović**, koordinator malih akcionara "Nove budućnosti", on je najpre istakao da su se oni, dakle 530 akcionara, pre dva meseca, pismom obratili potpredsedniku Vlade Republike Srbije **Aleksandru Vučiću**, u cilju zaštite svojih prava, ali odgovor do ovih dana nije stigao. Uz napomenu da u Srbiji ima oko 250 do 300 hiljada malih akcionara, nastalih privatizacijom

Konferencija za novinare u Rumi

preduzeća, u pismu potpredsedniku Vučiću, čiji jedan deo objavljuje, dalje piše:

-Mi smo tom prilikom dobili akcije u vrednosti od 30 procentata kapitala privatizovanih preduzeća. Tada smo verovali da ćemo te akcije moći da prodamo na berzi, ili da dobijemo dividendu iz ostvarene dobiti naših preduzeća. Nažalost, od tada je prošlo pet do deset godina,

a od svega toga nije bilo ništa. Tržište akcija u Srbiji ne postoji, a po Zakonu o akcionarskim društvima, mi ne postojimo. Taj Zakon uopšte ne obavezuje poslodavce da iz ostvarene dobiti isplaćuju dividendu akcionarima, što verovatno ne postoji nigde u civilizovanom svetu. Zbog svega ovoga, mi tražimo od Vas, kao jedinog čoveka u Srbiji koji želi da je menja na bolje, da

Vaša poslanička grupa predloži vladi promene navedenih zakona, gde će se tačno utvrditi prava i obaveze poslodavaca i zaposlenih, i poslodavaca i malih akcionara."

Novinarima je prezentovano i reagovanje Udruženja malih akcionara Srbije, upućeno na adresu Vlade Republike Srbije, sa sledećim zahtevima. Najpre, "da se donese zakonski akt po kome su vlasnici privatizovanih preduzeća dužni da u određenom roku otkupe naše akcije po nominalnoj vrednosti uvećanoj za porast troškova života od dana emitovanja. Zatim, po drugoj varijanti, da država otkupi naše akcije po istim uslovima kao u prvoj varijanti, pa neka iskoristi svoje mehanizme da naplati dividende od poslodavaca, ili neka ih proda na tržištu."

Uz napomenu da je podela besplatnih akcija u iznosu od 30 odsto zaposlenima u privatnim preduzećima bila najobičnija farsa, usledila je i opomena - na odgovor će se čekati 90 dana, a ako ga ne bude, uslediće

radikalizacija protesta.

Nenad Borović je naglasio da je Socijalno-ekonomski savet, na čijem je čelu on donedavno bio, poslao zahtev Poreskoj upravi, s ciljem da se proverí poslovanje "Nove budućnosti", ali, mada je prošlo šest meseci, odgovora još nema. Mi kao lokalna samouprava, tu ne možemo ništa, za to su nadležni državni organi, dodao je Borović.

Dragan Mihailović je još naglasio da u Zakonu o privatizaciji, pod uslovom da je preduzeće ostvarilo dobit, nigde ne piše da je poslodavac dužan da akcionarima isplati dividendu, već samo da je utvrdi. Iz tih razloga, jedino promena zakonske regulative može pomoći akcionarima, rekao je on.

Miloš Milosavljević, predsednik Udruženja malih akcionara Fabrike koža, uz napomenu da je ista situacija i u tom kolektivu, obećao je da će rumske kožarce pridružiti najavljenom protestu.

K. Kuzmanović

INĐIJA • PRI KRAJU IZRADA STRATEGIJE RURALNOG RAZVOJA

Indija i Ruma zajedničkim snagama do fondova

Agencija za ruralni razvoj opštine Indija bila je inicijator formiranja teritorijalnog partnerstva, odnosno lokalne akcione grupe SremIN. Teritorija partnerstva obuhvata teritoriju opštine Indija i Ruma, a sastoji se od predstavnika javnog, civilnog i poslovnog sektora.

Obilaskom i animiranjem partnerstvu su se priključile sve Mesne zajednice opštine Indija i Ruma, samim tim i predstavnici sporta, kulture, mladih, manjinskih i ranjivih grupa, razna

Biljana Zec

udruženja, zadruge, pojedinci i brojni akteri koji utiču na razvoj ruralnih sredina i čitave teritorije partnerstva.

Lokalna akciona grupa je formirana po leader pristupu uz poštovanje osnovnih LEADER principa pre svega principa „bottom up“.

- Cilj formiranja lokalne akcione grupe SremIN jeste izrada nacrt lokalne strategije ruralnog razvoja. Trenutno smo pri kraju izrade Lokalne strategije ruralnog razvoja na osnovu koje ćemo moći da apliciramo na otvorene pozive domaćih i stranih fondova i time realizujemo definisane projekte u strategiji kaže **Biljana Zec** direktorica Agencije za ruralni razvoj opštine Indija i naglašava da je formirana lokalna akciona grupa je ustvari nastavak saradnje koja već postoji između opštine Indija i Ruma.

- I dalje radimo na jačanju partnerstva, priključivanju novih aktera pa i mogućnosti da teritoriju partnerstva proširimo i na druge opštine - kažu u indijskoj Agenciji za ruralni razvoj.

M. Balabanović

Strategija ruralnog razvoja

BEOGRAD

NAKON SASTANKA SA MINISTROM

Odblokirani putevi

Na sastanku nezadovoljnih ratara i ministra poljoprivrede Dragana Glamočiča, koji je održan u utorak, dogovoreno je da u narednih 10 dana bude organizovan još jedan sastanak sa uljarima, a do tada će proizvođači suncokreta prekinuti blokadu puteva. Ministarstvo poljoprivrede saopštilo je da će u narednih 10 dana inicirati sastanak na kome će se razgovarati o konačnoj otkupnoj ceni suncokreta.

- Trenutno se na berzama u okruženju beleži rast cene suncokreta", izjavio je novinarima predsednik Udruženja "Paori Crepaje" Miroslav Grubanov nakon završetka sastanka, koji je trajao dva sata. On je dodao da proizvođači suncokreta očekuju da će uljari u tom roku, od 10 dana, pogledati kretanja cena na ostalim berzama, kao i da će uzeti u obzir da poljoprivrednici u Srbiji imaju najmanje subvencije u okruženju.

- To što smo im predali suncokret nije znak da smo ga i prodali, jer pare nismo dobili - rekao je Grubanov.

Grubanov je ukazao da predstoji otkup soje i kukuruza, za koje rata-

Blokade privremeno uklonjene?

ri imaju nagoveštaje da će otkupna cena biti katastrofalno niska.

- Ako se to desi, i ne bude pomaška u pregovorima najpre sa uljarima, možemo očekivati veoma vruću jesen u Srbiji, što se poljoprivrednika tiče - rekao je Grubanov i pozvao poljoprivrednike da budu složni.

Protesti poljoprivrednika u vidu blokada puteva počeli su još 28. avgusta. Oni od uljara trenutno traže veću otkupnu cenu - odnosno 35 dinara po kilogramu, umesto ponuđenih 25 dinara.

Delegacija poljoprivrednih proizvođača i prerađivača bila je u Ministarstvu poljoprivrede i 6. septembra, ali na tom sastanku nije postignut dogovor o višoj otkupnoj ceni suncokreta. **S. P.**

SREMSKA
POLJOPRIVREDA

OSNIVAČ I IZDAVAČ: NIPD "Sremske novine" d.o.o. Sremska Mitrovica
• Trg vojvođanskih brigada broj 14/II • DIREKTOR: Dragan Đorđević

• GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Živan Negovanović • UREDNIK IZDANJA: Dragan Čosić
• DIREKTOR MARKETINGA: Zlatko Zrilić • TEHNIČKI UREDNIK: Marko Zrilić • REDAKCIJA: Svetlana Đaković, Katica Kuzmanović, Zorica Garašanin-Stefanović, Dušan Poznanović, Sanja Mihajlović, Stevo Lapčević, Milan Mileusnić (fotoreporter), Gordana Majstorović • MARKETING: 064/16-29-737
• ŠTAMPARIJA: DOO MAGYAR SZO KFT OJ Štamparije "Forum" Novi Sad • E-mail: poljoprivreda@sremskenovine.co.rs
TELEFON/FAX: 022/610-144

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад

63(497.113)

Sremska poljoprivreda / glavni i odgovorni urednik Živan Negovanović.
- God. 1, br. 1 (okt. 2012) - - Sremska Mitrovica: Sremske novine, 2012-. - Ilustr. ; 46 cm

Dva puta mesečno.
ISSN 2217-9895
COBISS.SR-ID 273701127

Seljaci u brisanom prostoru

Sa potpunom primenom liberalizacije carina sa EU srpskom agraru prethodi opasnost da potpuno nestane. Jer, loše su vođeni pregovori sa EU pa će uvozna roba potpuno ugušiti nekonkurentnu domaću proizvodnju

Piše: **Branislav Gulan**

Najdublje će potonuti povrtari i uzgajivači svinja. Ostali će biti na mukama kako da od države iskamče investicije ne bi li parirali evropskom seljaku. Potrebno je kormilo u agraru zaokrenuti od socijalne ka razvojnoj putanji. Srpsku poljoprivredu čekaju teški dani kada stupi na snagu potpuna liberalizacija carina poljoprivrednih proizvoda od 2015. godine. U pregovorima za dobijanje kandidature za ulazak u EU, kada je agrar u pitanju Srbija je veoma loše prošla. Njeni pregovarači se nisu dobro pripremili i loše su uradili taj posao. Bili su neuki za posao koji su vodili, jer su im prvi poslovi u životu bili da budu u vrhu vlasti zemlje, pomoćnici ministara, državni sekretari... Tek sad kad se približava taj rok, uviđa se da nismo dobro ispregovarali, da će nam zemlja uskoro biti zavisna od uvoza hrane. Sporazum je tada u ime Srbije potpisao **Božidar Djelić**. A, mi smo se hvalili za nas sa visokim izvozom sirovina koji je 2010. godine bio dostigao 2,24 milijarde dolara, a suficit sa svetom u trgovini kada je hrana u pitanju bio je 1,1 milijardu dolara. U 2011. godini izvoz je bio čak 2,7 milijardi dolara i suficit od oko 1,4 milijarde dolara. U 2012. godini taj izvoz je zbog suše smanjen za oko 400 miliona dolara. Nije se ostvarila netačna prognoza ex ministra poljoprivrede dr **Saše Dragina** da će izvoz biti tri milijarde dolara, pa je to zbog obmane naroda i svesnog iznošenja netačnih podataka, bio i jedan od glavnih razloga zašto je morao da napusti ministarsku fotelju, jer je izgubio poverenje čak i članova svoje vladajuće partije. Posle njega mesto ministra poljoprivrede dobio je dr **Dušan Petrović** koji je imao nerealno ambiciozne planove. Primeri radi, obećavao je da će se za četiri godine izgraditi 1,15 miliona hektara navodnjavanja. Poznavao je priliku u agraru bilo je jasno da je to samo prazno predizborno obećanje koje se ni kad nećemo ostvariti! Da je izradio sisteme za navodnjavanje na deset ili dvadeset hiljada hektara, zaslužio bi da mu se podigne spomenik! Jer, u Srbiji pod sistemima za navodnjavanje i danas postoji samo 40.000 do 50.000 hektara što znači da se navodnjava tek 1,2 odsto njiva. To je najmanje u Evropi!

Zato se i postavlja pitanje kud ide srpski agrar i kako će dočekati stupanje na snagu Sporazuma o potpunoj liberalizaciji poljoprivrednih

Šta nam donosi članstvo u EU

Prednosti

- Veći priliv stranih investicija
- Sredstva iz pretpristupnih fondova
- Veće izvozne mogućnosti
- Suzbijanje monopola na domaćem tržištu
- Slobodan protok ljudi, robe i usluga

Mane

- Gubitak dela nacionalnog suvereniteta
- Neravnotežan status članica EU
- Nelojalna konkurencija moćnih kompanija
- Destimulativne izvozne kvote

Samo za nekoliko godina broj priplodnih krmača je smanjen sa 900.000 na današnjih 200.000 komada

proizvoda 2015. godine. Tada će carine na uvoz agrarnih proizvoda u Srbiju biti spuštene na minimum. Gde će se tada naći srpska poljoprivreda najbolje govori procena da će srpska trpeza biti od uvoza! To se već sad nazire. Agrarni analitičari procenjuju da će se te godine, recimo na Božić na trpezi Srba pronaći hleb od ruske pšenice, kolač od poljskih višanja i novozelandskog mleka, ješćemo meksički sveži i kiseli kupus, trošićemo argentinsko meso... Ko bude imao tog Božića ješće, eventualno i domaće prase.

Siromaštvo zaustavilo uvoz

Ako je slutiti po procenama upućenih da nismo najsiromašniji na Balkanu (imamo najniži prosek zarada) i danas bi uvozni proizvodi preplavili domaće tržište. Jer FAO je pre nekoliko godina prognozirao da će Srbija uskoro biti zavisna od uvoza hrane. Uzrok zašto nije veći uvoz hrane u Srbiju je slaba kupovna moć naroda. Jer, ne mogu da kupuju sve što žele za prosečnu od platu od 324 evra, a i nju dobijaju oni koji imaju sreće da rade (to je blizu 1,7 miliona zaposlenih u Srbiji). Da Srpski agrar čekaju teški dani najavio je i direktor „Imleka“ **Slobodan Petrović**, koji kaže da će žitelji Srbije jesti hranu iz uvoza i da za agrar ove zemlje tek dolaze teški dani od 2015. godine. Već sad, po njegovim rečima, jedino siromaštvo sprečava Srbiju da postane veći uvoznik poljoprivrednih proizvoda. To će nema sumnje, ugušiti domaće seljake i proizvođače hrane, a u Srbiji ima 628.000 gazdinstava koji proizvode hranu. Inače, u Srbiji se poljoprivredom bavi oko dva miliona domaćinstava. Ako se u Srbiji ne stvori intenzivna, konkurentna poljoprivreda, ona neće opstati i ugušiće je slobodan uvoz hrane! Posebno će nestati mali proizvodjači hrane.

Takođe ex ministar poljoprivrede Srbije dr **Goran Živkov** kaže da situaciju dodatno komplikuje i činjenica da poljoprivreda 2015. godine lako može doći i u krizu ne samo zbog slabe konkurentnosti, već što u tom trenutku Srbija neće biti članica EU, pa će se seljaci naći u brisanom prostoru od nekoliko godina bez evropskih para. Kao takvi, laktaće se sa evropskim kolegama koji će imati značajnu finansijsku podršku u okviru zajedničke poljoprivredne politike EU.

Šef kancelarije Svetske banke u Srbiji **Lu Brefor** ističe da se Srbija po izvozu hrane, odnosno sirovina za hranu nalazi na poslednjem mestu u Evropi jer izvozi po hektaru samo 464 dolara godišnje. Najbolji dokaz da je srpska poljoprivreda loše vođena za poslednjih osam godina je činjenica da je imala rast od samo 0,6 odsto, što je po rečima Brefora, neuspeh za ovu veliku fabriku pod otvorenim nebom od 5,1 miliona hektara poljoprivrednog zemljišta.

Šta ćemo jesti 2015. godine?

Sve procene govore da će srpska trpeza biti iz uvoza pa će se na Božić 2015. godine na trpezi Srba pronaći hleb od ruske pšenice, kolač od poljskih višanja i novozelandskog mleka, ješćemo meksički sveži i kiseli kupus, trošićemo argentinsko meso... Ko bude imao tog Božića ješće, eventualno i domaće prase.

Carinske žrtve

Do polovine decenije će, ako je suditi po obrisima koji se već naziru, najdublje potonuti povrtari i uzgajivači svinja. Naime, prema studiji „Efekti liberalizacije carina na poljoprivredu Srbije“, najveća mogućnost za uvoz je kod svinjskog mesa i povrća, tako da će ovi sektori biti najviše pogođeni politikom snižavanja carina. Autor studije dr **Goran Živkov** kaže da će na negativne trendove u proizvodnji svinjskog mesa pored navedenog uticati i nekonkurentna proizvodnja, kao i činjenica da se uvoz stalno povećava.

Profesor novosadskog Poljoprivrednog fakulteta dr **Vitomir Vidović** kaže: „Pre deceniju i po sam uradio projekat kako da Srbija ima godišnje oko 14 miliona tovljenika. Studija je ostala u fiokama i Srbija danas ima samo dva miliona tovljenika. Trošimo po stanovniku oko 17 kilograma svinjskog mesa. I to je najvećim delom meso iz uvoza. Primera radi da smo vodili antiagrarnu politiku, govore činjenice iz bliže prošlosti, 2007. godine kada država nije intervenisala na povećanu ponudu

seljaka kada su nudili tovljenike za 50 dinara po kilogramu žive mere. Niko nije hteo svinje, pa ni Direkcija robnih rezervi po toj bagatelnoj ceni, pa je došlo do pokolja dva miliona tovljenika. I samo za nekoliko godina broj priplodnih krmača je smanjen sa 900.000 na današnjih 200.000 komada! Zbog toga što vakcinišemo svinje protiv kuge mi ne možemo ni da izvozimo svinjsko meso. Znači, treba obnoviti tov, prestati sa vakcinacijom i tek tri godine posle toga, ako budemo imali kupaca, moći ćemo da izvozimo ovo meso. Da bi to ostvarili potrebna je, pre svega, politička volja, da se krene u obnovu zapostavljenog stočarstva“.

Da nismo dobro radili pokazuju i podaci dr **Sanje Čelebićanin** iz Ministarstva poljoprivrede koja kaže da smo u protekle dve godine (2010. i 2011. godine) uvozili godišnje po 6.700, odnosno 7.000 tona svinjskog mesa. Istovremeno smo izvozili po 1,4, odnosno 1,7 miliona tona kukuruza. Naši susedi, primera radi, Makedonija je iz Srbije kupovala kukuruz, sa njim hranila svinje i kasnije ih izvozila u Srbiju.

Do kraja jula 2013. godine u Srbiju je uvezeno 380 pošiljaka svinjskog mesa u ukupnoj količini od 7,118.069 kilograma, a tokom 2012. godine realizovan je uvoz 621 pošiljke svinjskog mesa u ukupnoj količini od 11,734.893 kilograma. Najviše uvezenog mesa je iz Španije i Nemačke. U 1990. godini iz Jugoslavije je tada u svet izvezeno 50.000 tona „bebi bifa“ (od toga iz Srbije je bilo 30.000 tona). Prošle godine je iz Srbije izvezeno samo 780 tona „bebi bifa“. Srbija inače, ima dozvoljeni kontigent za izvoz „bebi bifa“ u svet od 8.875 tona. Ovu kvotu Srbija nikada nije ni približno iskoristila. Razlog je što nema goveda u stajama. Istovremeno u Srbiji ima 50.000 praznih kuća i oko 145.000 u kojima trenutno niko ne živi. Kada bi se u svakoj od ovih kuća gajilo po jedno goveće mogli bi u svet da izvozimo blizu 20.000 tona „bebi bifa“. Potrebno je samo organizovati seljake. Najbolje za to je da se osnuju zemljoradničke zadruge! Tako bi seljaci bili organizovani i pored sirovina proizvodili bi i finalne proizvode, mogli bi da utiču na državu, na cene, da dobijaju jeftinije sirovine, đubrivno, mehanizaciju... Dakle, samo organizovani u zadruge moći će da žive od poljoprivrede i da raadeći u agraru proizvode i profit!

Teški dani i za povrtare

Teški dani očekuju i povrtare koji nemaju gde ni da sačuvaju, to jest uskladište povrća. Jedan od retkih koji ne kuka, ali kaže da se sprema za neravnomernu utakmicu je povrtar **Lazar Đukić** iz Gospođinaca kod Novog Sada. On podvlači da liberalizacija ipak neće poput poplave moći da mu potopi 200 hektara pod povrćem koje obrađuje.

- Imam odličnu proizvodnju, svetsku tehnologiju Ne plašim se jer je na Zapadu mnogo skuplja radna snaga i zemlja. Ja predlažem i da se ukinu subvencije u agraru, pa da se novac iz skromnog Agrarnog budžeta (koji iznosi 2,6 odsto ukupnog budžeta Srbije) utroši sa za investicije“. Ali, Đukić je redak koji ne strahuje, ali ističe da će neprilagođenost srpskog agrara u celini biti najveća boljka u 2015. i svim narednim godinama, gotovo za celu poljoprivredu. „Još veći problem je taj što mi više nemamo domaće tržište. Dve godine izvozim u Rumuniju, Bugarsku, Makedoniju Rusiju. Međutim kod nas je toliko mala potrošnja, imamo staru populaciju koja malo jede povrća (oko 130 kilograma po stanovniku prosečno godišnje). Dakle, mi nemamo ozbiljno domaće tržište - kaže jedan od najvećih srpskih proizvođača povrća **Lazar Đukić**.“

Jedan od retkih: **Lazar Đukić** ne strahuje od liberalizacije tržišta

Positivan efekat za voćare

Ali, snižavanje carina neće imati presudan uticaj na opstanak srpskih voćara, kao što je to već sudbina povrtara. Naprotiv, proizvođači iz ovog sektora očekuju da se unapredi voćarski sektor.

„Kako je proizvodnja voća u Srbiji usmerena na izvoz, gubitak tržišta bi imao značajno pogubnije efekte nego liberalizacija. I u tom smislu liberalizacija će imati nedvosmisleno pozitivan efekat jer će inicirati značajne promene u sektoru koji će se odraziti na povećanu konkurentnost, to jest zadržavanje postojećih pa čak i osvajanje novih tržišta. To je sve pod uslovom da nastavimo obnovu voćnjaka. Jer, Srbija od izvoza voća i povrća prihoduje godišnje oko 500 miliona dolara. Jabuka je primera radi koja se izvozi na rusko tržište (u 2010. godini je izvezena polovina proizvodnje, oko 120.000 tona), ali se isto tako i uvozi iako je visoka carina. Zato nema dileme da će se i izvoz i uvoz nastaviti. Stoga je veoma bitno sačuvati izvozna tržišta za ovo i drugo voće kojih imamo u izobilju, jer oni ne bi pronašli kupca na domaćem tržištu (trošimo samo 62,2 kilograma voća i grožđa po stanovniku godišnje)“, kaže **Goran Živkov**.

(Nastavak u sledećem broju)

BANOŠTOR • ODRŽANI 17. BANOŠTORSKI DANI GROŽĐA

Smotra vina, etno proizvoda i dobrog raspoloženja

Manifestaciju otvorio potpredsednik Vlade Vojvodine Goran Ješić, koji je šampionu kvaliteta 2013. godine, Vinariji Šijački iz Banoštora, uručio pobjednički pehar – Prvi put nagrađeni autori boemskih zdravica

Sedamnaesti po redu Banoštorski dani grožđa, jedna od najznačajnijih privredno-turističkih i zabavnih manifestacija u beočinskoj opštini, Sremu i Vojvodini, održani su, od 6. do 8. septembra, u organizaciji MZ Banoštor i mesnog Kluba vinara i vinogradara "Sveti Trifun", a pod pokroviteljstvom Opštine Beočin. Tokom trodnevnog programa, za meštane podunavskog sela Banoštora i njihove brojne goste bio je pripre-

mljen raznovrstan program, za koji su se pobrinuli zaposleni u Kulturnom centru opštine Beočin.

Manifestaciju je otvorio potpredsednik Vlade Vojvodine i pokrajinski sekretar za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo **Goran Ješić**. Prisutnima su se još obratili predsednik Saveta MZ Banoštor **Radivoj Rakić** i predsednik opštine Beočin mr **Bogdan Cvejić**.

Ova tradicionalna smotra dobrih sremskih vina i njihovih proizvođa-

ča, podrumara, svojevrsan sajam fruškogorske berbe grožđa, muzike, pesme, vina i paprikaša, ali i drugih etno vrednosti, protekla je u dobrom raspoloženju. Održan je uobičajeni defile učesnika i fijakerista, vrteo se vo na ražnju, vozilo brodom, a predstavljene su i raznolike aktivnosti mesnih udruženja žena. Od udružena sa teritorije beočinske opštine, kao izlagači, nastupili su: "Moje selance" iz Čerevića, "Gorska ruža" iz Rakovca, "Jana" i "Majkina radionica" iz Banoštora, "Brazilijanski biseri" iz Brazilije (mesna zajednica između Beočina i Čerevića), Kreativna radionica "Mašta svašta" i **Mirela Asak**, kao i banoštorska slikarka **Jovanka Manojlović**.

Na tribini "Vinskim putevima proizvodnje – Od roda do zdravice", vinogradari, vinari i voćari, kao i stočari, iz cele beočinske opštine otvoreno su progovorili o problemima sa kojima se susreću. Pored ostalog, moglo se čuti da se u Banošturu godišnje proizvede do 120.000 litara vina. U toku tribine, učesnici prvog pesničkog konkursa Kulturnog centra Beočina nagrađeni su za najbolje boemske zdravice. Najuspešniji su bili **Sofija Manojlović** iz Banoštora, **Toma Radomirović** iz Beočina i **Dragan Obrenović** iz Banoštora.

Najbolji proizvođači vina i grožđa su i zvanično nagrađeni za svoje proizvode. U takmičarskoj konkurenciji se našlo 66 uzoraka vina iz Banoštora, Neština, Indije, Temeri-

Godišnje u Banošturu i do 120.000 litara vina

Pobjednički pehar Milanu Šijačkom uručio Goran Ješić

Smotra mladosti i lepote

na, Čuruga, Slankamena, Čortanovaca, Surduka, Sremskih Karlovača, Ledinaca, Sremske Kamenice, Čerevića i Beočina.

Posle temeljne degustacije i ocenjivanja, petočlana stručna komisija (**Jovan Popov**, **Mira Popov**, **Ivanka Popov**, **Laslo Horvat** i **Petar Samardžija**) je za šampiona kvaliteta 2013. godine proglasila Vinariju Šijački iz Banoštora, čiji je talijanski rizling dobio najvišu ocenu – 19. Pehar je **Milanu Šijačkom** uručio potpredsednik Vlade Vojvodine Goran Ješić. Najbolje ocenjeno crveno vino (merlot) imala je Vinarija Adžić iz Čortanovaca, dok je Vinarija Botić iz Čuruga proizvela najbolji roze. Bela vina u rangu zlatne medalje imali su Podrum Stojković

iz Banoštora (šardone, talijanski rizling) i Podrum Šukac iz Sremske Kamenice (talijanski rizling), a crvena vina još vinarije Milanović, Surduk (probus), Šijački (merlot) i Urošević (vranac), kao i Šijački za roze (hamburg). Proizvođač najboljeg grožđa je **Đorđe Borak** iz Erdvika.

Banoštorce i njihove mnogobrojne goste zabavljala su kulturno-umetnička društva "Brile" iz Beočina, "Mladost" iz Luga i "Branko Radčević" iz Sremske Mitrovice, zatim Šidski trubači i tamburaški orkestar iz Beočina "Sremačka banda", a nostalgična muzička sećanja pobudio je nastup **Dražena Žerića Zere** i njegove čuvene grupe "Crvena jabuka".

D. Poznanović

PODRUM PORODICE AČANSKI IZ BANOŠTORA

Vinogradi koje greju dva sunca

Sva naša vina nastala su od grožđa koje se uzgaja na severnim padinama Fruške gore, u posebnoj mikro klimi, gde ga greju dva sunca – jedno je ono od gore, a drugo je refleksija sunca od Dunava, koja se javlja u popodnevnim satima. To doprinosi kvalitetu grožđa, od kojeg nastaje i dobro vino – kaže **Milica Ačanski**, koja zajedno sa suprugom **Jovanom** se već tri decenije bavi ovim poslom

Na ovogodišnjoj manifestaciji „Banoštorski dani grožđa“ svoj štand je, kao i svih prethodnih godina do sada, imala porodica Ačanski iz Banoštora. **Milica** i **Jovan** imaju svoj podrum u kome već tri decenije proizvode vina, od kojih je najpoznatiji crni bermet po kome je ovaj fruškogorski kraj i inače čuven. Tradicija pravljenja vina potiče još iz Milićine porodice, jer su njeni roditelji imali vinograde, a s obzirom da je Jovan diplomirani inženjer vođarstva i vinogradarstva, svojim znanjem i umećem tokom proteklih godina još više je unapredio naslednu tradiciju. Do sada su sa svojim proizvodima učestvovali na brojnim takmičenjima, a na Novosadskom sajmu njihova vina su

dobila zlatnu medalju za kvalitet. - Proizvedemo godišnje 25 do 30 hiljada litara vina i svu tu količinu prodamo već do naredne berbe. Trenutno imamo pet i po hektara vinograda u kojem su zastupljeni „rizling“, „župljanka“, „šardone“, „burgundac“ i „muskat otonel“ od belih sorti, dok od crnih imamo „frankovku“, nešto malo „vranca“ i „muskat hamburg“, od kojeg proizvodimo poluslatko mirišljivo roze vino. Posebno je našim kupcima interesantna ova bela muskatna sorta „muskat otonel“ jer nje malo ima u ovom kraju Fruške gore – kaže o sortama koje uzgaja Jovan Ačanski iz Banoštora.

S obzirom da se već dugi niz godina bave ovim poslom, kažu da od njega mogu lepo da žive i da solid-

no zarade. Naravno, tu su prisutna i stalna ulaganja, ne samo u podrum, nego i u vinograd. Jovan naglašava da oko vinograda uvek ima nekog posla, a Milica dodaje:

- Sva naša vina nastala su od grožđa koje se uzgaja na severnim padinama Fruške gore, u posebnoj mikro klimi, gde ga greju dva sunca – jedno je ono od gore, a drugo je refleksija sunca od Dunava, koja se javlja u popodnevnim satima. To doprinosi kvalitetu grožđa, od kojeg nastaje i dobro vino. Osim po bermetu poznati smo i po našem „muskat otonelu“, polusuvom vinu, baršunastog i lepršavog ukusa i cvetnog mirisa koje se iz vinograda naprosto samo sliju u naše buradi.

S. Mihajlović

Milica i Jovan Ačanski na „Banoštorskim danima grožđa“

RAZGLEDNICE SA "RUMSKE JESENI"

Keramika, kolači, kotlići...

U osnovi svih prikazanih delatnosti i rukotvorina je druženje, ali ga često oplemenjuju kreativnost i humanost

Rumska jesen je bila, i prošla, kao što sve dođe, i prođe. I lepo, i ružno, i veselo, i neveselo. Bila je 7. septembra, a biće i dogodne, obećavaju organizatori. Nekima se čini da sve te svetkovine hrane, pića i muzike liče jedna na drugu, neki su opet mišljenja da svaka manifestacija podari nešto novo, pa to novo ostavi traga i na neki način obeleži svečanost, bilo da je ona privredna, turistička, muzička, ili sve to zajedno.

Ovog septembra smo na "Rumskoj jeseni" upoznali članove "Društva za pomoć mentalno nedovoljno razvijenim osobama", sa sedištem u Rumi. Društvo nema dug staž, ali polako i sigurno osvaja deo prostora ovakvih i sličnih manifestacija jer ispunjava dva osnovna uslova: kreativnost, i humanost. Na štandu su izloženi predmeti ručne izrade od keramike i gline, u pitanju je nakit, posude zanimljivih oblika, magneti, vazе. Tacna u obliku srca, ili cveta,

svejedno - šarenilo boja i oblika privlači pažnju posetilaca. Jedna od članica Društva **Ljiljana Vojvodić**, akademski vajar iz Rume, priča nam da je sve krenulo na bazi dobrovoljnosti. Dobrovoljni su bili i prvi prilozci. Dogodi se uvek i neka simbolična zarada, više kao podsticaj za dalje stvaranje. U osnovi svega je humanost onih koji će kupiti jednu od tih simpatičnih stvarčica, i kreativnost onih drugih, koji stvaraju i u tom stvaralaštvu nalaze smisao, smisao lepote, ili same poruke koju šalju onima koji se zaustave kod štanda. Da bar razgledaju.

Veru Aleksić, poznatu rumsku frizerku, ali i osobu koja je u Rumi alfa i omega udruženja žena, sreli smo na štandu Martinčanki. Kaže

Nakit od gline i keramike

nam da se upravo vratila sa jednog druženja, još je umorna, a i glas je ne služi najbolje. Dakle, bilo je lepo, ali treba sve to izdržati. Vera se sa svojim udruženjem žena nije pojavila na "Rumskoj jeseni" u zvaničnoj konkurenciji, ali je u društvu Udruženja žena iz Martinaca. Martinčanke su privukle na sebe pažnju narodnim sremačkim nošnjama, kažu da su ih same šile, ali i belinom sremačkih čaršava i peškira. Naravno, donele su i kolače, stare sremačke. U ovoj ženskoj družini je 50-ak članica, društvo se širi svakim danom. Predsednica Društva **Svetlana Kopljić** kaže nam da, mada je to najlepši deo, nije sve samo u druženju. Sveke godine, ove žene deo zaradjenog novca odnesu na nekoliko adresa. Deci u Martincima kupile su televizor, hendikepiranim osobama poslale su novac za lekove, nedavno su jednoj siromašnoj porodici nabavile ogrev... Kad bi svi tako, lepši bi bio život u svetu, bar ovom našem sremačkom.

Ne može jesen da prodje bez kotlića, pa tako i ova rumska. Na "Zlatnom kotliću" takmičilo se deset ekipa. Nekako jedni do drugih, bili su Rumljani i Beogradjani. Ekipu PTT predvodio je **Stanko Mijić**, tu je i najmladji učesnik takmičenja, njegov devetogodišnji sin **Jovan**, preko puta njih ekipa GSP iz Brograda koju predstavlja **Vlada Stojanović**. Kod Beogradjana je dođuše veselije, zabavlja ih rumski tamburaš Žika Andaluzija. I jedni i drugi kažu, svaki kotlić ima neku svoju tajnu. Opšte je pravilo da je kotlić ukusniji ako je u njemu više vrsta ribe, najmanje tri. Što više, to bolje. Tu su i začini. Ali koji? E, to je već tajna. Odaju deo tajne, pominju celer, peršun, šargarepu, so,

biber, vegetu. Al', ima tu još ponešto. Stankova majka je bila šef kuhinje u hotelu, otac se bavio ugostiteljstvom, s punim pravom nada se pobeđi. Za svoj mali kotlić mali Jovan kaže - sve je isto kao i kod tate, samo malo blaže, malo manje ljuto. Tako mora jer, neće Jovan posle žedj gasiti špricerima, k'o čike do njega.

Vlada Stojanović priznaje da u Rumu dolazi svake godine. Tu je, kaže, ekstra! Jezero, šuma, dobri ljudi, eto, čak i živa muzika. Pre dve godine uzeo je ovde treće mesto. Što se tiče začina, on u prvi plan stavlja ljutu papriku. Treba, dodaje, i dosta luka. A kada je reč o ribi, obavezni su šaran, som, smudj...

Na kraju, tri beogradske ekipe odnele su iz Rume - prvu, drugi i treću nagradu. Šta je prevagnulo, šaran, štuka, smudj i som, ili Žikina tambura, vrag bi ga znao.

K. Kuzmanović

Svaki je kotlić priča za sebe

Vera i Martinčanke

GAZDINSTVA

VELIKI RADINCI • U ŽETVI SA BRANISLAVOM RAKIĆEM

Preko dve tone soje po jutru

Na četiri katastarska jutra sa sortom "Sava", Branislav Rakić iz Velikih Radinaca ostvario je prinos od preko osam tona zahvaljujući stajskom đubrivu i pravilnoj primeni agrotehnike

Jesenja žetva je u punom jeku. Žanje se soja, suncokret, skida se kukuruz. Krajem prošle nedelje posetili smo Branislava Rakića, poljoprivrednika iz Velikih Radinaca u žetvi soje.

Koliko žanjete soje i kakvi su prosečni prinosi?

- Od jutros sam počeo sa žetvom soje i u toku dana ću uraditi oko 10 hektara. Prvi rezultati govore da je prosek prinosa jedna tona po katastarskom jutru. Naravno, prinosi zavise od đubriva, godine, kvaliteta zemljišta i sorte. To govori i ova parcela - kaže Rakić.

Koliki su prinosi na ovoj njivi?

- Imam preko osam tona prinosa na četiri katastarska jutra sa sortom "Sava". Ali tu je bacano i stajsko đubrivo pa se vidi očigledna razlika.

Kakvu ste primenili agrotehniku?

- Kao prvo, ovo zemljište je prva klasa, a bacio sam 150 kilograma AN-a po jutru predsetveno. Posle sam išao jednu prihranu preko lista

Branislav Rakić na beričetnoj prikolici kvalitetne soje

folijarno i uradio jedno kultiviranje, prskanje dva puta od trave. Setva je urađena 1. aprila. Zaštita se uvek radi dva puta, a nekada i tri, što zavisi od njive.

Da li prodajete soju ili je koristite za svoje potrebe?

- Soju pržim sam i hranim svinje jer mi se to više isplati nego da je

Prepolovljen rod

Prema podacima Sremske privredne komore (SPK), u Sremu je sojom zasejano 23.442 hektara, od čega je 19.833 hektara na posedi individualnih poljoprivrednih proizvođača.

Sekretar Odbora Udruženja za agrar SPK **Vladimir Vlaović** kaže za naš list da su prosečni prinosi soje u Sremu od 2006. do 2010. godine bili 2,7 tona po hektaru, a da se, posle lanjske katastrofalne

godine, ove godine ponovo dobijaju loši prinosi, 40 odsto manji od prosečnih na sremskim poljima.

- U julu i avgustu izostala je jedna, najpotrebnija kiša. Prekinuto je nalivanje zrna, soja je ostala niska, mala, bez prepoznatljivih „spratova" - objašnjava Vlaović i dodaje da je to razlog za male prinose od tone po katastarskom jutru. **Ž. N.**

predam otkuplivačima, jer od njih u zamenu dobijem 70 kilograma sačme, a to mi ne odgovara. Čistu soju proteram kroz svinje, a jedno 30 odsto prodam da malo pokrijem troškove i amortizaciju.

Da li koristite slamu za grejanje?

- Sojinu slamu posle vršidbe presujem i kući je koristim za peć na bale. Na sajmu sam video peć. Kada sam izračunao koliko trošim na mojih 200 kvadrata koje gre-

jem na drva i ugalj, a ložio sam na tri mesta a sada na jednom, shvatio sam da je ušteda fantastična. Potrošim od šest do deset bala dnevno koje koštaju od 20 do 25 dinara po bali, tako da mene grejanje za 200 kvadrata dnevno izađe od 250 dinara. Ranije sam koristio po 15 metara drva, plus čokovi, plus dve tone uglja, i opet se nisam ugrijao kao sad - rekao je Branislav Rakić.

D. Ćosić

STANJE I POTENCIJALI U PROIZVODNJI HRANE U SRBIJI (3)

Dotrajala i stara mehanizacija

Oko 35 odsto traktora je starije od 15 godina – Uljare sad koriste kapacitete sa oko 50 odsto, šećerane sa 25 odsto, konditorska industrija sa 40, klanice sa 30, industrija stočne hrane sa 34 odsto - Dok je krajem četrdesetih godina prošlog veka na selu živelo oko 80 odsto stanovništva, danas gradska populacije čini 51 odsto stanovništva

Piše: Branislav Gulan

Na privatnom sektoru traktori prosečno stariji od 15 godina

U Srbiji je zbog velike geografske heterogenosti teško obeležiti globalne mikroeone poljoprivrede, ali se mogu lako obeležiti reoni pojedinih proizvodnji (žita, industrijskih kultura, voća, grožđa, stoke...) a to je najznačajnije za ekonomsku politiku u agraru.

Od ukupno obradivog zemljišta 95 odsto (oko 4.000.000 hektara) je u vlasništvu privatnih posjednika, a pet odsto (225.000 hektara) u vlasništvu poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga. Poslednjih godina je, uz izvesna kolebanja, prisutan trend smanjivanja površina u vlasništvu poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga. Veličina poseda je veoma heterogena. Najveći broj preduzeća – poseda je u kategoriji do 50 hektara (55,3 odsto), a najmanji u kategoriji preko 5.000 hektara (2,95 odsto). U privatnom sektoru je znatno izraženija usitnjenost poseda. Dominiraju gazdinstva – farme čiji je posed tri hektara (58,1 odsto) samo 0,8 odsto gazdinstava imaju posed od 15 – 20 hektara, a 0,5 odsto posed veći od 20 hektara. U Velikoj Britaniji prosečan veličina farme iznosi 69,3 hektara, Francuskoj 41,7 hektara, Danskoj 42,6, Holandiji 18,6, Nemačkoj 31 hektar, Belgiji 20,6 hektara. U EU prosečna veličina farme je 20,7 hektara, što je pet puta više od prosečne veličine porodičnog gazdinstva u Srbiji.

Poljoprivreda Srbije raspolaže i sa oko 408.734 traktora svih vrsta. Od toga je na privatnom sektoru više od 386.000 traktora, odnosno više od 70 odsto od ukupnog broja. Jedan traktor dolazi prosečno na 10,4 hektara na privatnom, a 57,2 hektara na državno – društvenom sektoru. Prosečna snaga traktora na privatnom sektoru je 33 Kw, dok je na državno – društvenom sektoru oko 70 Kw.

Starosna struktura je veoma nepovoljna i prelazi 10 godina na državnom i 15 godina na privatnom sektoru, odnosno oko 35 odsto traktora je starije od 15 godina. Broj kombajna se poslednjih pet godina smanjuje. Tako je njihov broj sa 6.063 komada (1985. godine) smanjen na oko 2.000 komada.

Smanjena potrošnja mineralnih đubriva

Potrošnja mineralnih đubriva je poslednjih pet godina znatno smanjena. Sa 1.450.000 tona (1985. godine) smanjena je na oko 300.000 tona u 2000. godini, odnosno sad je malo povećana pa je 2010. godine iznosila 600.000 tona. Manja upotreba đubriva potvrđuje tezu o prirodnom komparativnim prednostima našeg podneblja.

Potrošnja aktivne materije opala je sa 556.000 tona u 1985. godini na svega 108.000 tona u 2000. godini. Smanjen unos hranljivih materijal će usloviti da dodje do značajnijeg

pada prinosa u narednim godinama. Prinos je u poslednjoj deceniji opao za oko 20 odsto kod pšenice (sa 4,5 na 3,7 prosečnih tona po hektaru), a kod šećerne repe za preko 27 odsto (sa 49 na 45 tona po hektaru). Potrošnja sredstava za zaštitu bilja opala je sa 15.396 tona u 1985 na svega 3.000 tona.

Izgradjenost i stepen tehničko – tehnološke opremljenosti prehrambene industrije je na tom nivou da ne predstavlja limitirajući faktor rasta poljoprivredne proizvodnje inženjerskog i prestukturiranja u procesu povećanja proizvodnje industrijskog bilja, povrća, voća. Istraživanja pokazuju da je prisutan relativno nizak stepen korišćenja kapaciteta, u ukupnoj industriji prerade. Tako uljare sad koriste kapacitet sa oko

50 odsto, šećerane sa 25 odsto, konditorska industrija sa 40, klanice sa 30, industrija stočne hrane sa 34 odsto. To ima za posledicu nefikasnost u poslovanju i slabu konkurentnost u izvozu. Karakteristična je i neujednačena opremljenost kapaciteta u okviru pojedinih grupa. Neka preduzeća se nalaze na samom vrhu tehničko – tehnološke opremljenosti i raspolažu visokoborazovanim kadrovima svetskog kvaliteta, dok druga sve više zaostaju za savremenim tehnološkim i marketiškim zahtevima.

Ograničavajući faktori

Osnovni ograničavajući faktori za efikasno uključivanje u međunarodno tržište su:

Tabela o korišćenju proizvodnih kapaciteta

	Kapaciteti u hiljadama tona	Procenat iskorišćenosti kapaciteta
Mlinsko pekarska industrija	1.600	52
Prerada voća i povrća	1.000	38
Prerada biljnih ulja	445	57
Proizvodnja šećera	700	40
Proizv.bezalk. pića (000 hl)	3.750	80
Proizvodnja piva (000 hl)	8.500	59
Duvanska industrija	15	84
Proizvodnja i prerada mesa	195	34
Proizv. i prer. mleka i prerađevina	10.917	35
Proizvodnja stočne hrane	3.250	15
Konditorska industrija	260	40

Izvor:RZS (2006)

- Siromašan asortiman prehrambenih proizvoda, naročito u odnosu na savremenu ponudu u razvijenim svetu;

- Zapostavljeno istraživanje za potpunije korišćenje postojećih kapaciteta putem uvodjenja linija i proizvoda, to jest širenje asortimana prehrambenih proizvoda na bazi postojećih osnovnih uzgrednih i sekundarnih poljoprivrednih sirovina;

- Jako kolebanje kvaliteta tržišnih proizvoda, bilo zbog nedostatka standarda, bilo zbog nepoštovanja i odsustva kontrole važećih standarda;

- Sporo prilagodjavanje tržišnim kriterijumima poslovanja, odnosno uvodjenje savremenog menadžmenta i marketinga;

- Ambalaža i pakovanje postaju veoma značajni, a možda i presudni za promet, naročito na svetskom tržištu;

- Nepostojanje dugoročnih čvrstih ugovorenih odnosa između prehrambene industrije i proizvođača sirovina (gazdinstva, zadruga, poljoprivredna preduzeća), kao i neizgradjenost odgovarajućih organizacionih i ekonomskih odnosa na zadržanim principima između proizvođača i poljoprivrede i prerađivačke industrije;

- Odsustvo ekonomske tržišne povezanosti poljoprivrede i drugih industrija koje koriste poljoprivrede i drugih industrija koje koriste poljoprivredne proizvode i onih kojih proizvode za poljoprivredu

Demografska kretanja i radni potencijali

Iako je proces smanjivanja seoske populacije i poljoprivrednog stanovništva u osnovi civilizacijsko kretanje, nanašim prostorima on je imao karaktersitike egzodusa, budući da je bio dva do tri puta intenzivniji nego u danas razvijenim zemljama. Dok je krajem četrdesetih godina prošlog veka na selu živelo oko 80 odsto stanovništva, danas gradska populacije čini 51 odsto stanovništva. Udeo poljoprivrednog stanovništva u ukupnom prema podicima FAO, u nekim zemljama Zapada i dalekog

Istoka iznosi: SAD 2,3 odsto, Velikoj Britaniji 1,8 odsto, Francuskoj 4,2 odsto, Nemačkoj 3,6 odsto, Grčkoj 19,8 odsto, Madjarskoj 10,3 odsto, Kini 65,2 odsto, a u Srbiji čak 17,3 odsto!

Uporedo sa procesom smanjivanja poljoprivrednog stanovništva odvijaju se i promene u okviru samih poljoprivrednih domaćinstava: permanentno raste broj i udeo takozvanih nepoljoprivrednih i takozvanog mešovitog poljoprivrednog domaćinstava, a raste broj domaćinstava bez aktivnog poljoprivrednika. U našoj zemlji ima preko 7.000 seoskih naselja (od toga je 4.600 sela), a u oko 72 odsto je u toku brzo demografsko gašenje. Mnoga sela brdska – planijskog područja su se demografski ispraznila i seoski domovi su zatvoreni.

Jedan od osnovnih bitnih prava je oživljavanje proizvodnje i sela. Pri tome treba polaziti od činjenice da ne mogu ostati sva sela u broju domaćinstava kakav je bio ranije. Medjutim, ona domaćinstva koja ostaju ili koja se formiraju u selu moraju imati dohodak kao i u nepoljoprivrednim delatnostima i uslove života kao što su u gradu. Država mora merama agrarne politike, posebno povoljnim kreditima pomagati ukupnjavanje farmi i stvaranje osnove za veći dohodak. Zbog toga je neophodno projektovati i operacionalizovati modele farmerizacije. Potreba afirmacije zadrugarstva nije sporna, ali je sasvim jasno da se tim putem ne otklanja primarni problem – usitnjenost poljoprivrednih poseda i još sitnijih zemljišnih parcela. Bez farmerizacije – stvaranje krupnih privatnih poljoprivrednih gazdinstava – ne mogu se ostvariti zadovoljavajući dometi u agraru i agroindustriji Srbije, ni uz optimizaciju u svim drugim oblastima. To treba da bude osnovna celokupne državne politike. Dakle, treba zaustaviti stihiju kojom se do sada praznilo selo i napuštala i zapuštala proizvodnja.

(Autor je član Odbora za selo Srpske akademije nauka i umetnosti)

Klanice koriste 30 odsto kapaciteta

PEĆINCI • ŽETVA SUNCOKRETA I SOJE

Rod solidan – cenom nezadovoljni

U pećinačkoj opštini rod suncokreta se skida s oko 2500 hektara, a soje s 1000 hektara - Prinos i kvalitet zadovoljavajući, poljoprivrednici nezadovoljni cenom uljarica

Ove godine pod suncokretom poljoprivrednici pećinačke opštine imaju oko 2.500 hektara, a pod sojom preko 1.000 hektara. Žetva ovih uljarica je počela i polako se zahuktava, kaže **Andrijana Radojčić**, inženjer poljoprivrede iz sektora za poljoprivredu Agencije za razvoj opštine Pećinci. Po njenim rečima, žetva suncokreta će se završiti za desetak dana, dok će žetva soje, u zavisnosti od grupe zrenja trajati još oko dve nedelje.

Suncokret je dobrog kvaliteta i zadovoljavajućeg prinosa za ovu godinu i naše uslove. Prinosi se kreću od 2,5 do 3 tone po hektaru, ali vidimo da su poljoprivrednici nezadovoljni ponuđenom cenom od strane uljara u iznosu od 27 dinara za kilogram, za razliku od prošlogodišnje koja je dostizala i do 56 dinara po kilogramu i što je mnoge naše poljoprivredne proizvođače navelo da ove godine zaseju znato veće površine ovom uljaricom, a čemu je doprineo i podbačaj prošlogodišnjeg roda kukuruza. Za ovogodišnji rod soje čija je žetva u našoj opštini počela, istovremeno kad i žetva suncokreta, cena se još ne zna, ali poljoprivrednici strahuju da će i s njom proći kao s

Andrijana Radojčić

pšenicom, koju su, kako kažu predali, a ne prodali. Svakodnevno nam se obećaju naši ratari i interesuju se za cenu, za proteste i ishode pregovora s uljarima i nadležnim državnim organima. Mnogi bi od njih da se uključe u proteste zbog niskih cena uljarica, ali o tome treba da odluči Udruženje poljoprivrednika naše opštine - rekla nam je Andrijana Radojčić i dodala da je i ovogodišnji rod soje po kvalitetu i prinosu solidan.

Prinosi soje se kreću od 2,2 do 2,5 tona po hektaru. Međutim, razloga za povećanje cena ovih uljarica ima više, a jedan od njih je i taj, što ratarima uljare nisu ponudile smanjenije pariteta na osnovu kojih su ugovorili proizvodnju. Po ponuđenoj ceni otkupa, ukoliko se ništa ne promeni, ratari će, na primer, mineralna đubriva kroz robnu razmenu platiti za polovinu ili, čak duplo više od prodajnih cena u vreme kada su ugovarali proizvodnju. Da bi se postigla stabilnost u proizvodnji i plasmu uljarica, kao, uostalom i drugih ratarskih kultura, po mišljenju Andrijane Radojčić, cene bi trebale unapred da se znaju,

Žetva suncokreta u ataru Popinaca

ili kako je to nekada bilo, kada se poseje određena kultura, da se zna i cena kakva će joj biti. Time bi se

postigla izvesnost u poljoprivrednoj proizvodnji, zaključila je Radojčić.

G. M.

<p>ДОО ветеринарска станица САВА СРЕМ</p> <p>Лаћарак</p>	<p>Лаћарак, 022/670-750, ул. 1. Новембар 266 Др. вет. мед. Радован Цикуша и Др. вет. мед. Ненад Раичевић</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Лечење - Вакцинација - Вештачко осемењавање - Превентива - Трихиноскопија - Продаја пилића - Сточна храна - Премикси - Лекови
	<p>Сремска Митровица, 022/618-020, ул. Петра Прерадовића 80 Др. вет. мед. спец. Миленко Перић</p>	
	<p>Мартинци, 022/ 668-387, ул. Војвођанска 9 Др. вет. мед. спец. Сава В. Шарац</p>	
	<p>Чалма, 022/685-600, ул. Победа 24 Др. вет. мед. Милорад Кевић</p>	
	<p>Велики Радинци, 022/660-230, ул. Моше Пијаде 7 Др. вет. мед. Наташа Секулић</p>	

VETERINA

EHINOKOKOZA (ECHINOCOCCUS GRANULOSUS)

Parazitska bolest mesojeda

Piše:
Dr vet. med. Milan Savić

Širenje ove bolesti može se sprečiti redovnim čišćenjem kućnih ljubimaca od crevnih parazita na svaka 3-4 meseca - Čovek se može zaraziti jajima ehinokokusa direktnim kontaktom sa psom ili mačkom, kao i preko neopranoг voća i povrća na kojima se nalaze jaja ovog parazita

Ehinokokozna je crevna, parazitarna bolest pasa, mačaka i drugih mesojeda (karnivora). Odrasli oblici pantljičare (echinococcus granulosus) parazitiraju u tankim crevima, a njihovo prisustvo protiče bez vidljivih simptoma.

Echinococcus granulosus je najmanja pantljičara pasa, ima 3-4 članci i duga je od 2 do 6 mm. Zadnji članci se odvajaju od parazita i sa izmetom izbacuju u spoljašnju sredinu. Zreo članak je ispunjen jajima čiji broj iznosi od nekoliko stotina do hiljadu. Na ovaj način jaja dospela u spoljašnju sredinu, predstavljaju infektivni materijal za domaće životinje i čoveka.

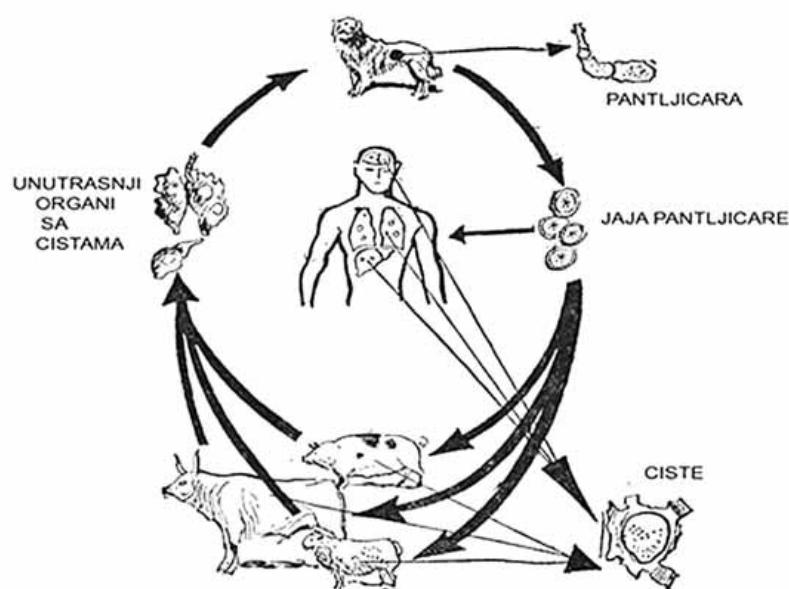
Ova bolest kod ljudi i životinja (svinja, ovaca, goveda i koza), kao prelaznih domaćina, naziva se HIDATIDOZA, a prouzrokovana je larvenim oblikom ove pantljičare.

Pošto dospeju u organizam prelaznog domaćina, iz jaja se oslobađaju onkosfere, koje prodiru kroz zid creva i krvotokom se raznose do različitih tkiva i organa. Najčešće se

lokalizuju u jetri, plućima, slezini, bubrezima, mišićima, srcu i kostima u kojima stvaraju ciste ispunjene hidatidoznom tečnošću i skoleksima novih pantljičara. Tokom vremena ciste rastu, vrše pritisak na okolna tkiva i organe i remete njihovu normalnu funkciju. Najčešće su od veličine zrna graška do veličine jabuke, a mogu biti i veličine glave čoveka. Usled velikog broja cista, mogućnosti njihovog pucanja, gnojenja i reakcije samog organizma koja dovodi do anafilaktičkog šoka, životinje, pa i čovek su životno ugroženi.

Psi i mačke se zaraze kada pojedu organe na kojima se nalaze ciste, a da pre toga nisu odbačeni ili termički obrađeni. Iz njih se u crevima razvijaju odrasli oblici echinococcus granulosus, čija se jaja nakon polnog sazrevanja izmetom eliminišu u spoljašnju sredinu i tako dobijamo zatvoren krug.

Širenje ove bolesti može se sprečiti redovnim čišćenjem kućnih ljubimaca od crevnih parazita na svaka 3-4 meseca. Čovek se može za-

Prenošenje

raziti jajima ehinokokusa direktnim kontaktom sa psom ili mačkom, kao i preko neopranoг voća i povrća na

kojima se nalaze jaja ovog parazita. Veliku opasnost predstavljaju psi litalice kod kojih je nemoguće vršiti

redovnu dehelmintizaciju, kontrolu kretanja i veterinarski nadzor. Čovek je prelazni domaćin, a razvojni put ovog parazita, kod njega je isti kao i kod drugih prelaznih domaćina. Najefikasniji način lečenja ljudi je hiruško uklanjanje cista ukoliko je to moguće u zavisnosti od lokalizacije istih.

Kod prelaznih domaćina (svinje, ovce, koze, goveda) ova bolest se ne leči i ima veliki ekonomski značaj za uzgajivače stoke, zato što se zbog odbacivanja mnogih organa smanjuje vrednost zaklane životinje.

I da zaključimo: na vlasnicima pasa je odgovornost da redovno sprovedu dehelmintizaciju (čišćenje) svojih ljubimaca i na taj način zaštite svoj život drugih ljudi i životinja.

Termički neobrađene organe ne koristiti u njihovoj ishrani, a u slučaju iste odbaciti i spaliti. Da bi smo zaštitili sebe neophodna je redovna higijena nakon svakog kontakta sa ljubimcima.

SREMSKA MITROVICA • MIODRAG VRSAJKOVIĆ, AGRONOM, PROIZVOĐAČ BUKOVAČA

Gljive su - biljno meso

O gljivama je naučio saradjujući sa preduzećem "Agroekonomika" iz Beograda i njihovim stručnjacima, a cilj je bio da se u Sremskoj Mitrovici prave miceliji, da država u tome ne zavisi od drugih. Centar za micelije nije oformljen, ali je Miodrag Vrsajković postao proizvođač bukovača i taj posao sada prenosi sinu Marku

Krajem devedesetih godina prošlog veka agronom u sremskomitrovačkom "Mitrosremu" **Miodrag Vrsajković** iz Lačarka, došao je na ideju da se bavi proizvodnjom gljiva. Preduzeće u kom je tada radio, a i sada radi, oformilo je kompostaru gde je proizvodilo kompost za bukovače. Mile, pod tim imenom ga svi poznaju, pozeleo je da tu mogućnost isproba, uspostavio je poslovne veze sa nadležnima u ondašnjem TP "Vojvodina" i snabdeo je njihove samougljivama.

Mile Vrsajković

Bilo je dobro, ali je to kratko trajalo, seća se ovaj proizvođač bukovača i priča nam da je razlog kratkoj sreći rat na prostorima bivše Jugoslavije, uvođenje sankcija i blokade našoj tadašnjoj državi. To je uticalo na ugovor o plasmanu gljiva iz "Mitrosrema", a uticalo i na Vrsajkovićev posao sa gljivama, ugovori su otkazani, a gljive postale ogroman višak zaliha sa kratkim rokom trajanja.

- Bio sam primoran da ih distribuiram po Sremskoj Mitrovici, plasman je bio težak, ljudi nisu imali novac, a nisu ni znali koliko su one zdravstveno vredne za ishranu. Sećam se, bilo je leto, bukovače su bile bele, ljudi su naučili na tu boju, a kada su kasnije tokom jeseni postale druge boje - plavičasto mrke, rekli su da ne valjaju, da su buđave - u šali i zbilji o svojim počecima u gljivarstvu priča Mile Vrsajković.

O gljivama je dosta naučio saradjujući sa preduzećem "Agroekonomika" iz Beograda i stručnjakom **Dušanom Paunovićem**, koja je doktorirala na proizvodnji bukovača. Razlog te saradnje bio je pokušaj da se u Sremskoj Mitrovici oformi proizvodnja micelija, što je bitno jer sada mi, tvrdi Vrsajković, u tome direktno zavisini od Mađarske,

Bugarske ili Rumunije. Te države su preuzele ovu proizvodnju posle blokade bivše Jugoslavije, koja je dotle u ovoj sferi bila dominantna.

- Ja toliko ne zavisim od gajenja gljiva, jer imam svoj posao, ali u početku su mi bile zanimljiv i unosan hobi. Kasnije sam taj posao radio sa jednim kolegom zajedno, organizovali smo proizvodnju u bivšoj pivari, gajili smo bukovače i šampione. To što imam stalno zaposlenje dobro mi dodje, jer od plate regulišem troškove pa i gubitke kad zatreba - objašnjava Vrsajković.

Posle 25 godina aktivnosti u i oko "sveta gljiva" našeg sagovornika pitamo o prednostima ishrane gljivama.

- Gljive su biljno meso, u pravom smislu zamenjuju meso, jer imaju mnogo proteina, a nemaju holesterola. To je dobro i mnogi tvrde da ljudi nikad ne bi imali srčanih i drugih bolesti kada ne bi jeli ono što ima holesterol. Gljive su alternativa svinjskom mestu, ali naša nesreća je što mi u kulturi ishrane nemamo razvijeno konzumiranje pečurki i gljiva uopšte. Mi smo predposlednji u Evropo po tome. Gljive su dobre zbog toga što nakon njihovog konzumiranja organizam ostane zdrav, jedu se kao prilog, a kod nas se jedu kao glavno jelo. Mi pravimo paprikaš od gljiva, a dodaci koji uz to idu u običnom paprikašu uništavaju ukuse gljive tako da je možda i ne prepoznajemo - objašnjava Mile.

Ovaj gljivar ipak ne konzumira bukovače. U početku ih je jeo svaki dan, ali pa su mu dojadile, što ne znači da ih opet neće jesti.

Svaki dan Vrsajković dobar deo slobodnog vremena provede u gljivarnicima u Velikim Radincima i Calmi. Ova proizvodnja nije kao što je bila tih devedesetih godina prošlog veka, kada je on bio jedan od najvećih gljivara u državi. Veći pogon

Marko Vrsajković, nastaviće što je njegov otac započeo

Gljivarnik

od njegovog imao je tada samo PKB i to u Klini, podseća. Nažalost, tada svoju veliku proizvodnju nije mogao da komercijalizuje...

- Slično je i sada. Dnevno imam 100 kilograma gljiva i dobar deo moram da rashodujem, jer nemam plasman. Jednom prilikom sam robu odneo u Beograd na pijacu, moje gljive je kupio čovek koji ih je nosio na rumunsku granicu gde ima neki pakera i potom ih prodao robnim kućama, velikim tržišnim centrima, jer može. Drugi put sam višak pečurki odneo drugom kupcu i dao ga skoro džabe samo da mi ne propadne. Taj je gljive osušio i ovde prodao u prodavnicama zdrave hrane. Komercijalu sam prepustio mom sinu Marku, a on se trudi koliko može, ali s takvima ne može - navodi primere iskustva Mile Vrsajković.

Vrsajković, jer je Mile i sina Marka uključio u posao kako bi ga pripremio da uskoro preuzme proizvodnju bukovača, proizvedu nekad i oko 200 kilograma gljiva dnevno, Sremsku Mitrovicu "brzo pokriju" jer se tu nedeljno proda 200 do 300 kilograma, ali to nije dovoljno za ozbiljan rad firme.

Imaju Vrsajković kotao za kuvanje slame, mašinu za njeno sečenje, uskoro će zasejavati nove vreće da bi imali bukovače za zimu. Sad rade sa 20 odsto kapaciteta, a i to im čini veliki problem.

- Kuvanje slame je način sterilizacije. Zaseje se seme na slami, a da bi ona mogla da izdrži tih četiri pet meseci, koliko treba, sterilize se. Važno je i da bi se razvile spore da ne bude drugih. Neki proizvođači to rade hemijski, a na ovaj način je zdravije. Inače, Holandani, Danci ili Belgijanci su odmakli u tehnologiji gljiva. Treba da idemo petom brzinom da ih stignemo, ali oni nemaju podneblje kao mi, zdravu slamu kakvu ja imam - hvali se Vrsajković.

Susreti gljivara poslednjih godina se ne održavaju, a nadu da će se stanje izmeniti daju aktivnosti u Sremskoj privrednoj komori koji idu u pravcu osnivanja gljivarskog društva, ponovnog pokušavanja masovnije proizvodnje komposta u ovom gradu. Ljudi su nezainteresovani, ali su mediji krivi što to već nije živelo tome, tvrdi Mile Vrsajković. Mnogo su hvalili gljivarstvo kao način zarade, a ljudi poverovali da tu

Pakovanje gljiva

leži bogatstvo. Kad su krenuli i naišli na prvi problem i - odlustali su.

- I u Sremskoj Mitrovici ima malo ljudi gljivara. Zato pokušavamo da organizujemo društvo, koje će, uz ostalo, otkupljivati pečurke i plasirati ih. Mislim da mi to možemo.

Od gljivarstva se može živeti, zaraditi, ali da se pazi kako se radi i koliko troši. Ako neko misli da tu leže velike pare, vara i neka ne počinje sa ovom proizvodnjom, - poručio je Miodrag Vrsajković, proizvođač gljiva.

S. Đaković

Dopremanje slame u gljivarnik

Čista slama važna za proizvodnju bukovača

Breskva, nektarina i industrijska breskva

Puno veću pažnju treba posvetiti sortama breskve i nektarine koje se mogu čuvati u hladnjačama. Do sada imamo primere pokušaja produžavanja sezone prodaje breskve čuvanjem plodova sorte Summerset

Sve sorte breskve koje se danas gaje u intenzivnim zasadima rezultat su oplemenjivačkog rada. U poslednjih 10 godina iz oplemenjivačkih programa Italije i SAD priznat je veći broj sorti izuzetnih bioloških i privrednih osobina, koje svoje prednosti danas već potvrđuju i u proizvodnim zasadima na značajnim površinama. Dinamične promene sortimenta breskve u zemljama sa najvećom proizvodnjom nije pratio i sortiment u Srbiji.

Danas se u našim plantažnim zasadima nalaze mahom sorte srednjeg i srednje kasnog vremena sazrevanja: Redhaven (0), Glohaven (+10), Suncrest (+19), Cresthaven (+27) i Fayette (+32). Zastupljenost sorti koje sazrevaju polovinom jula (Springcrest, Col-lins, Early Redhaven i Dixired) i sorti vrlo kasnog vremena sazrevanja kao što je Summerset (+60) ne odgovara potrebama.

Novointrodotivane sorte breskve, koje su se u dosadašnjim sortimentima spominjale kao perspektivne i namenjene proizvodno-oglednim zasadima, danas se u ograničenim razmerama gaje samo u belocrkvanskom i podunavskom rejonu. Njihovo vreme zrenja se proteže u toku četiri meseca od početka juna meseca. Najveći broj ima potpuno purpurno obojene plodove koji po atraktivnosti znatno prevazilaze standardne sorte. Najranija sorta sazreva već početkom

juna, Early crest (-40), a na nju se nadovezuju Goldcrest (-40), Early Maycrest (-38) i Maycrest (-29). Najranije sorte daju nešto manje prinose, ali se to nadoknađuje visokom cenom plodova ovih sorti. Treba ih gajiti samo na južnim ekspozicijama gde vegetacija počinje i do 15 dana ranije. Za njihovo uspešno gajenje vrlo je važno blagovremeno prореđivanje plodova i zelena rezidba. Na lokalitetima sa normalnim kretanjem vegetacije za kontinentalne klimatske uslove one su interesantne samo u obimu zadovoljenja lokalnog tržišta, ako nema ponude krupnijih plodova sorti kasnijeg vremena zrenja

gajenih na ranim ekspozicijama. Sorte Spring Belle (-24) i Spring Lady (-22) su prve krupnoplodne, visokokvalitetne, potpuno obojene sorte breskve. Takve su i sorte koje se nadovezuju na njih:

Sentry (-15), Royal gem (-12), Royal Glory (-5), Rich Lady (-2), naša sorta Maja (+7), Rome Star (+17), Bolero (-30), Early OD Henry (+35), Sorte OD Hemy (+42), Autumn Glo (+46) i Fairtime (+60) popunjavaju prazninu u ponudi breskve koja se javlja u prvoj polovini septembra, a po atraktivnosti nadmašuju Summerset. Sorte belog mesa ne treba zapostaviti jer imaju svoje mesto na tržištu, a među njima se ističu Starlite (-30), i Maria Bianca (+2).

Nektarine se vrlo malo gaje, a sortiment je sveden skoro isključivo na pet sorti: Early Sungrand (0), Independence (+3), Flavortop (+12), Stark Redgold (+20) i Fantazija (+25) koje sazrevaju u intervalu od tri nedelje od početka avgusta. Istu sliku odražava i sortimentska struktura koja se kalemi u rasadnicima a namenjena je podizanju novih plantaža.

Najnoviji podaci o sortnoj strukturi u novim zasadima Italije govore da nektarina polako potiskuje breskvu. Predviđanja italijanskih selekcionera idu čak toliko daleko da predviđaju potpunu zamenu breskve nektarinom, kada su plodovi za stonu upotrebu u pitanju. Takvoj konstataciji idu u prilog i cene nektarina koje su i do dva puta više nego za breskvu, pre svega od polovine jula do polovine avgusta. Među novointrodotivanim sortama ranog vremena zrenja već se dokazala kao izuzetna Mayfire (-32) žutog mezokarpa. Sorte Rita Star (-17), Supercrimson (-10), Springred (0), Big too (+20), Maria Carla f+10, Maria Aima (+15), Stark RedGold (+20), Maria Aurelia (+25), Orion (+32), Tardi belle (+60) i California (+70) predstavljuju najviše domete svetskog oplemenjivanja. Krupnoplodne nektarine belog mesa izuzetnih pomoloških karakteristika su Superqueen (-6) i White Glory (+45).

Puno veću pažnju treba posvetiti sortama breskve i nektarine koje se mogu čuvati u hladnjačama. Do sada imamo primere pokušaja produžavanja sezone prodaje breskve čuvanjem plodova sorte Summerset. S obzirom da se njoj meso odvajava od mezokarpa, kao rezultat čuvanja dužeg od dve nedelje javlja se degradacija mezokarpa oko koštice. Najduže se čuvaju plodovi sorti vrlo kasnog vremena zrenja kojima se meso ne odvajava od koštice. Stara sorta nektarine Flamekist (+65) u tom svetlu ima izuzetno mesto. Njenom masovnijem širenju trebalo bi da prethodi oslobađanje od virusa kako bi se proizvodio bezvirusni i virus testiran sadni materijal.

U našoj zemlji industrijska prerada je uvek bila samo rezerva ukoliko tržište bude prezasićeno velikom ponudom plodova breskve za svežu potrošnju. To je bio put realizacije i dela prinosa koji ne zadovoljava

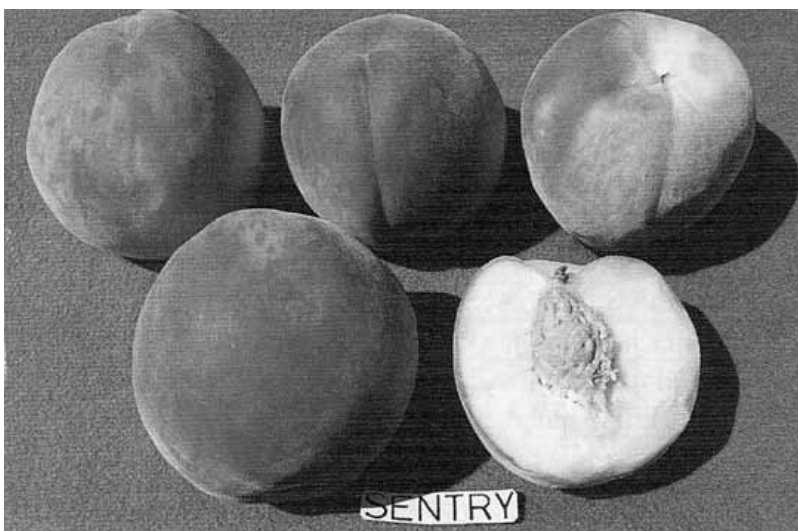
NEKTARINA POTISKUJE BRESKVU

Najnoviji podaci o sortnoj strukturi u novim zasadima Italije govore da nektarina polako potiskuje breskvu. Predviđanja italijanskih selekcionera idu čak toliko daleko da predviđaju potpunu zamenu breskve nektarinom, kada su plodovi za stonu upotrebu u pitanju. Takvoj konstataciji idu u prilog i cene nektarina koje su i do dva puta više nego za breskvu, pre svega od polovine jula do polovine avgusta.

kvalitetom kao plodovi za svežu potrošnju. To je pogrešan put jer je kvalitet tih prerađevina ispod svakog komercijalnog standarda. Na svetskom tržištu postoji stalan deficit prerađevina od breskve: voćne salate, sokovi, dečija hrana, džem, marmelada, rakija, likeri, itd., a realizuju se po izuzetno visokim cenama. Sortiment vodećih svetskih proizvođača industrijskih sorti breskve, Grčke i Italije, koji se i kod nas pokazao kao izuzetan, počinje sa sortom Maria Serena (-15), a slede Adriatica (-2), Villa Ada (+7), Vivian (+13), Baby Gold 6 (+16), Jungerman (+30), Andross (+33), Baby Gold 8 (+38) i Baby Gold 9 (+44).

Predložene sorte breskve, nektarine i industrijske breskve imaju izuzetne biološke osobine koje bi trebalo da unaprede ukupnu proizvodnju i kvalitet breskve, kao i dužinu i ravnomernost ponude plodova u svežem stanju i za preradu. Posebnu pažnju treba obratiti na izbor sorte za date uslove sredine, namenu i tržišne zahteve. Mogućnosti izvoza plodova breskve u zemlje zapadne i istočne Evrope su velike.

Prof. dr Vladislav Ognjanov
Poljoprivredni fakultet Novi Sad

Superqueen - četvrta probirna berba

Agrar kao izvozna i razvojna šansa

Tokom tri sajamska dana posetio su mogli da na jednom mestu vide raznu poljoprivrednu mehanizaciju, semensku robu, hemijske proizvode za zaštitu bilja, stočnu hranu, voće i povrća, pčelare sa njihovim proizvodima, delatnosti tzv. male privrede, a predstavile su se pojedine banke i osiguravajuće kompanije

Sajmovi su središta poslovno-društvene kulture koji omogućavaju okupljanje velikog broja ljudi radi ostvarivanja budućeg zajedničkog interesa. Sajmovi predstavljaju i jedan od oblika promocije preduzeća, udruženja ili pojedinca-proizvođača. Oni su za mnoge i to jedan od najznačajnijih oblika promocije, a karakteriše ih ogroman socijalni i ekonomski značaj. Zato sajmovi imaju značajnu ulogu u razvoju sredine gde se održavaju i šire regije, jer doprinose ne samo uspostavljanju kontakata među privrednicima već i razvoju turizma, spoljnotrgovinske robne razmene i sličnog.

Ovo su, u najkraćem, poruke i nedavno održanog 3. Jesenjeg međunarodnog poljoprivrednog sajma "Srem 2013" u Velikim Radincima.

Tradicija i iskustvo

Treća po redu sajamska manifestacija okupila je na jednom mestu, na lokaciji Sportskog aerodroma u ovom sremskom selu, oko 80 izlagača raznovrsnih proizvoda i opreme. Tokom tri dana trajanja posetio su imali priliku da vide raznu poljoprivrednu mehanizaciju, semensku robu, hemijske proizvode za zaštitu bilja, stočnu hranu, voće i povrća, pčelare sa njihovim proizvodima, delatnosti tzv. male privrede, udruženja građana. Predstavile su se pojedine banke i osiguravajuće

Otvaranje sajma

kompanije, pored domaćih izlagača, na ovom sajmu su bili i predstavnici iz Slovenije, što je manifestaciji dalo međunarodni karakter.

Otvarajući Sajam u Velikim Radincima ambasador Republike Slovenije u Srbiji Franc But je izrazio zadovoljstvo što prisustvuje privrednoj manifestaciji u ovom delu Srema.

Sajmovi su mesta gde se ljudi susreću, uspostavljaju biznis i društvene veze, jer dele iste probleme. Nadam se

da imaju puno predloga i ideja kako da probleme pretvore u prilike i uspešne ideje da reše svoje probleme. Želim da ovaj sajam bude nastavljen, a posebno drago mi je da postoji saradnja sa sajmom u Komendi. Iskustva su od koristi, a druženje ljudi daje i novi kvalitet saradnji naših dveju zemalja, rekao je, uz ostalo, slovenački ambasador Franc But.

Poslovne veze

Tomislav Janković, zamenik gradonačelnika Sremske Mitrovice, ocenio je da je 3. Jesenji međunarodni poljoprivredni sajam u Velikim Radincima od velikog značaja za Sremsku Mitrovicu i sve ljude kojima je on prilika da uspostave kontakte i poslovne veze. Zato je Janković pohvalio napore Milorada Miloševića koji ulaže veliki trud i finansije u održavanje sajma, jer se ova lepa manifestacija održava treću godinu za redom.

Grad Sremska Mitrovica ima trajno opredeljenje da ulaže u poljoprivredu, jer je to jedini način da se ožive naša sela i poboljša ekonomska situacija. Veliko je zadovoljstvo što imamo lepu saradnju sa opštinom Komenda u Sloveniji koji svoja znanja i iskustva prenosi nama u Srem. Želim da ova manifestacija dugo traje i verujem da će ona dugo trajati, jer predstavlja njem svojih potencijala Sremska Mi-

trovica može da učini mnogo u cilju pomoći svojim proizvođačima, rekao je zamenik mitrovačkog gradonačelnika Tomislav Janković.

U ime Sremske privredne komore na svečanosti otvaranja sajma govorio je Vladimir Vlaović, sekretar Odbora Udruženja za agrar. Sremska privredna komora je asocijacija privrede regiona i njihova je spona sa privredom drugih regija. Ovakve manifestacije samo pomažu da veze među regionima i privrednicima budu još uspešnije, rekao je Vlaović.

Po uzoru na Komendu

Opština Komenda u Sloveniji je partner Jesenjeg međunarodnog poljoprivrednog sajma u Velikim

Radincima Sajam u ovom slovenačkom gradiću održava se uspešno već 17 godina, dva puta godišnje, a tokom održavanja sajma poseti ga od 80.000 do 100.000 ljudi. Stane Štebe, organizator ovog poznatog slovenačkog sajma u Velikim Radincima je rekao kako je zadovoljan što se realizuje dogovor koji je uspostavljen sa Miloradom Miloševićem i što se ostvaruje Miloševićeva želja da on organizuje sajam u Velikim Radincima.

Organizacija sajma je vrlo zahtevan zadatak, smatra Milorad Milošević, inicijator održavanja ovog sajma i predsednik njegovog organizacionog odbora.

Raznoliki sadržaji

Radimo sajam po uzoru i na način kako se radi u Komendi gde se ovakav sajam održava već 17 godina. Kada je počeo sajam u Komendi je imao oko 200 kvadrata prostora, malo učesnika, ali upornošću se dostiglo da on sada obuhvata tri hektara i da ima preko 600 izlagača, a da dva puta godišnje beleži posetu između 80.000 i 100.000 posetilaca. Nama u Velikim Radincima treba još vremena da dostignemo takve rezultate. Drago mi je da mi je što je grad Sremska Mitrovica stao iza mene i sajma - rekao je Milorad Milošević.

U kulturnom umetničkom delu programa otvaranja sajma u Velikim Radincima učestvovali su članovi dečjeg ansambla Kulturno umetničkog društva "Branko Radičević" koji su izveli splet narodnih igara iz Srema, a Aero klub "Sremska Mitrovica" priredio je demonstraciju civilnih i poljoprivrednih aviona.

S. Đaković

Štand voćara sa Fruške gore

Kulturno umetnički program

Voćarstvo - adut srpskog izvoza

Drugog dana poljoprivrednog sajma u Velikim Radincima organizatori su za voćare i sve one koji planiraju da se bave ovom perspektivnom vrstom poljoprivredne proizvodnje upriličili okrugli sto na kojem je o "Integralnoj i profitnoj tehnologiji uzgoja jabuke" govorio prof. dr Zoran Keserović, direktor Departmana za voćarstvo, vinogradarstvo, hortikulturu i pejzažnu arhitekturu na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu.

Profesor Keserović, koji je član eksperstskog tima za izradu poljoprivredne strategije i ruralnog razvoja Republike Srbije, voćare je upoznao sa činjenicom da će Evropska unija najviše novca izdvojiti za ruralne sredine, a da je tim za izradu strategije prioritet stavio na povećanje primarne proizvodnje i uvođenje savremenih tehnologija.

Prof. dr Zoran Keserović

Jedino gde mi možemo trenutno biti konkurenti je, pre svega, voćarstvo. To možemo postići samo velikim prinosima, smanjenjem troškova proizvodnje i kvalitetom - naglasio je profesor Keserović.

Profesor Keserović je pohvalio Vladu AP Vojvodine i sekretarijat za poljoprivredu jer su do sada puno uložili u raz-

voj poljoprivrede, a posebno u intenzivnu proizvodnju.

Naš departman ne bi postigao sve što je uradio bez podrške pokrajinskog sekretarijata za poljoprivredu. Mi danas imamo ogledne zaslade koji su u ravni sa onima u EU - rekao je prof. dr Zoran Keserović.

Na okruglom stolu o fondovima EU namenjenim ruralnom razvoju i poljoprivredi učesnike skupa je upoznao Andrija Aleksić, šef odeljenja Evropskih fondova AP Vojvodine.

D. Čosić

Detalj sa skupa u Velikim Radincima

Poljoprivredna mehanizacija

ODRŽAN JESENJI DAN POLJA NA RIMSKIM ŠANČEVIMA

NS seme rađa u 30 zemalja

Institut za ratarstvo i povrtarstvo prisutan je na tržištima više od 30 zemalja, stvorio je oko hiljadu sorti i hibrida, od kojih se polovina gaji širom sveta

Na Rimskim šančevima, 6 septembra, na tradicionalnom Danu polja kukuruza, suncokreta, soje, šećerne repe i sirka, na kojem su mogli da se vide ogledi naše najveće semenske i naučne kuće i čuju reči stručnjaka iz oblasti semenarstva, selekcije, zaštite bilja, Novosadski Institut za ratarstvo i povrtarstvo je ugostio državne zvaničnike, strane ambasadore, domaće i evropske stručnjake, kao i velik broj poljoprivrednika iz Srbije i regiona. Sve ih je okupio Institut koji je proslavio i jubilej 75 godina postojanja, a čestitke su stigle i od predsednika Srbije, Tomislava Nikolića, koji je u telegramu naveo da je "uspeh trajati sedam i po decenija na stalnoj tržišnoj i naučnoj utakmici, a da je pravi podvig za sve to vreme napredovati i braniti ugled i prestiž". Goste iz naše zemlje, Rusije, Turske, Ukrajine, Bugarske, Češke i drugih zemalja pozdravio je prvi čovek Instituta dr Jegor Miladinović, a ambasador Slovačke u Beogradu Jan Varšo je, uz čestitke najvećoj domaćoj semenskoj kompaniji i naučnoj kući, pozeleo uspeh celom agraru Srbije i njenim poljoprivrednicima.

Dr Vladimir Miklič

Devet novih hibrida suncokreta

O ovogodišnjim prinosima i karakteristikama NS sorti suncokreta razgovarali smo sa dr Vladimirom Mikličem, rukovodiocem Odeljenja za uljane kulture.

Kako su se pokazali NS hibridi ove godine?

Ova godina je za suncokret bila dobra. Žetva je u punom jeku, a ostvaruju se prinosi i od preko 4,5 tone po hektaru. Očekivani proseki

je preko 2,5 tone u Srbiji. Prinos u Sremu je dobar. Ima tri, a negde i preko četiri tone po hektaru.

Šta je novo u NS sortimentu suncokreta?

Lansirali smo devet novih hibrida na tržištu Srbije, pet klasičnih, dva Clearfield otporna na herbicide iz grupe imidazolinona i dva hibrida otporna na herbicide iz grupe sulfonil urea. Pomenio bih hibride NS Oskar i NS Fantazija, koji su se jako dobro pokazali. Novi hibridi tipa NS Oskar, NS Fantazija, Novak, Gigant i Orfej i Sumo 1 i Sumo 2, Taurus i Pegaz od Clearfielda će verovatno biti neka okosnica proizvodnje uz naravno hibride Duško, Sremac i Novosađanin koji su tu već nekoliko godina. Semenska proizvodnja nam je veoma uspela, očekujemo velike količine semena odličnog kvaliteta. Kvalitet suncokreta je takođe generalno dobar kao i kvalitet semenske robe - rekao je dr Vladimir Miklič.

Dr Goran Bekavac

Velik izbor hibrida kukuruza

O NS hibridima kukuruza govorio nam je dr Goran Bekavac, rukovodilac Odeljenja za kukuruz.

Kakve su procene za prinos kukuruza?

Ako se zadržimo na nivou prosečne godine od pet tona po hektaru, trebali bi biti zadovoljni. Naravno, velike su razlike po reonima i lokalitetima. U Sremu i Bačkoj će biti izuzetno visoki prinosi. Ko je poštovao agrotehniku taj može da se nada solidnom prinosu i u ovoj godini, jer agrotehnik je pola uspeha.

Koji su NS hibridi kukuruza dobri za Srem?

Raniji hibridi nisu za Sremce interesantni. Iz FAO grupe 300 hibrid

REČ DIREKTORA

Sorte i hibridi za veći profit

Dr Jegor Miladinović

Učesnike Dana polja pozdravio je direktor Instituta dr Jegor Miladinović.

Svaki naš Dan polja je naš zajednički praznik, međutim ovaj ima posebnu težinu budući da ove godine slavimo jedan lep jubilej - 75 godina postojanja Instituta za ratarstvo i povrtarstvo. Institut za ratarstvo i povrtarstvo osnovan je još 1938. godine kao stanica za istraživanje u poljoprivredi sa zadatkom da rezultate tih istraživanja prenese u našu poljoprivrednu praksu i da na taj način ostvarujemo bolje rezultate u poljoprivredi. Mi taj zadatak obavljamo već 75 godina na obostrano

zadovoljstvo, kako naše, tako i naših proizvođača. Danas, kao i svake godine, na oglednim poljima na Rimskim šančevima možete videti naše ogledne sa našim standardnim sortama, sa našim novopriznatim sortama, sa našim linijama koje se nalaze u komisiji za priznavanje sorti. Pažljivo ih pogledajte kako biste odaberali one koje su najbolje za vašu njivu, kojima ćete postići veći prinos i ostvariti bolji kvalitet, jer su otpornije na bolesti i štetočine, i sa kojima ćete ostvariti veći profit i doneti veću korist vama i vašim porodicama - rekao je dr Jegor Miladinović.

NS 3014 je već proveren, ne samo kod nas nego i u celom regionu, čak i u Ukrajini. U okviru FAO grupe 400 to su NS 4030 i novi NS 4051 koji će od sledeće godine biti u ponudi. U FAO grupi 500 na prvom mestu je NS 5051 i NS 5043. U FAO grupi 600 imamo NS 6102, NS 6030, a u FAO grup 700 NS 7020. Za područje Srema to je ono što bi bilo definitivno najbolje.

Za one proizvođače koji imaju stočarstvo i koji razmišljaju o silaznom kukuruzu imamo NS 5010, NS 6043, Tisu i NS 770.

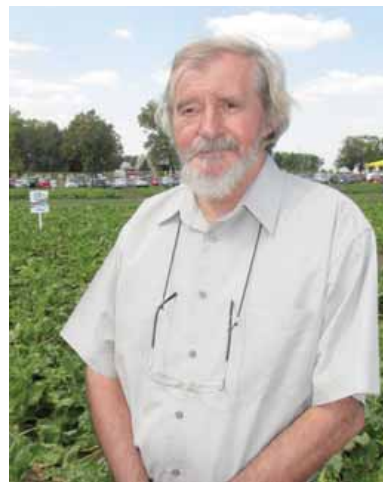
Za one koji imaju problem sa travnim korovima imamo hibride NS 444 Ultra i NS 640 Ultra - rekao je dr Goran Bekavac.

NS sorte šećerne repe

Rukovodilac tima oplemenjivača šećerne repe, dr Lazar Kovačev, govorio nam je o slatkim korenima.

Kakvi se prinosi očekuju sa NS sortama šećerne repe?

Počela je 105. kampanja proizvodnje i prerade šećerne repe. Prvi šećer je proizveden u šećerani Vrbas. Prvi rezultati ukazuju da ćemo imati jednu prosečnu godinu od 45 do 50 tona korena po hektaru. U ovom momentu sadržaj šećera se kreće od 15,5 pa čak do 17 odsto. Sa posejanih 50.000 hektara, a pretpostavlja se da ima još 6-7.000 hektara neugovorene ili slobodne repe, ove godine možemo očekivati oko 2,5 miliona tona korena. Na bazi sadržaja šećera koji je u tendenciji povećanja može da se proizvede oko 350.000 tona šećera.

Dr Lazar Kovačev

Koji je sortiment prikazan na ogledu?

Postavili smo standardni sortiment koji čine Lara, Drena, Nora, Vera, Darija i Irina. To su sorte koje smo i prošle godine nudili proizvođačima. Svi proizvođači koji su sejali naše sorte govore da je i prinos i tehnološki kvalitet minimum na nivou konkurentskih sorti - rekao je dr Lazar Kovačev.

Sorta soje Sava odlična za Srem

O soji nam je govorio dr Vojin Đukić, naučni saradnik u Odeljenju za soju.

Da li biste izdvojili neku NS sortu u ovoj godini?

Dr Vojin Đukić

Prinosi se za sada kreću na nivou višegodišnjeg proseka, sa oko 2,5 tone po hektaru. Imamo parcela gde su prinosi i preko tri tone po hektaru. Što se tiče ranih sorti soje možemo biti zadovoljni sa njima.

Šta preporučujete Sremcima od NS sorata soje?

To je sorta Sava. Veoma dobre rezultate postigla je i sorta NS Maximus, jedna novija sorta koja je nešto otpornija na stresne uslove. Tu je i sorta Balkan koje je standardna i stabilna sorta, ali je sorta Sava polako zamenjuje. Od ranijih sorti imamo sorte Valjevka i Galina koje su izvanredno podnele ove sušne uslove.

U Sremu imamo prinose i oko tri tone sa sortama kao što su Sava i Valjevka - rekao je dr Vojin Đukić.

D. Ćosić

REČ POLJOPRIVREDNIKA

Hibrid NS 4023 dobro podneo sušu

U ogledu sa kukuruzom razgovarali smo sa Branislavom Kontićem, Poljoprivrednikom iz Donjih Petrovaca.

Koliko zemlje obrađujete, koje NS hibride kukuruza ste sejali i kakve prinose očekujete?

Radim 35 jutara zemlje: 10 jutara pšenice, oko 15 jutara kukuruza, dva jutara soje, 2,5 jutara bostana i deteline dva jutara.

Sejao sam NS 4023 na 10

Branislav Kontić

jutara, a na pet jutara NS 640. NS 4023 je nešto bolje podneo sušu, uglavnom očekujem prosečan prinos. Uvek ću sejati NS hibride, bez obzira na godinu.

Kakvu ste agrotehniku primenili?

Radio sam analizu zemljišta u Rumi i po preporuci bacio sam samo 50 kilograma uree. Tretirao sam samo protiv korova, preko lista folijarno, a protiv bolesti nisam prskao - rekao je Branislav Kontić.

U razgovoru sa stručnjacima

INDIJA • U POSETI GAZDINSTVU PORODICE STOKIĆ

Recepture za domaćinski proizvod

- Tokom jedne sezone preradimo oko 40 tona paradajza, a naša dnevna proizvodnja kreće se od 700 do 1000 litara kuvanog soka od paradajza-kaže Branislav Stokić proizvođač iz Indije

Nekada se dobro znalo - krajem leta i početkom jeseni svaka domaćica kuva paradajz i sprema zimnicu. Danas je savremenim ženama mnogo lakše, jer pored svakodnevnih obaveza ne moraju da misle hoće li biti kuvanog paradajza. Iako su sve prodavnice dobro opremljene ovim čuvenim sokom bez koga nema nedeljnog sosa, ništa nije tako dobro kao pravi domaćinski. Za to se pobrinula porodica Stokić iz Indije koja više od 14 godina proizvodi u svom gazdinstvu ovaj omiljeni napitak i sastojak mnogim jelima. Branko, glava porodice, po struci agronom, 1999. godine napušta posao u društvenoj firmi i započinje sopstveni biznis koji je, kako i sam kaže, dobar ako su svi vredni i radni. U njegoj porodici je zaista tako.

- U ono vreme krajem 90-ih kada je došlo do raspada privrednog sistema u zemlji više sebe nisam video u svom poslu, pa sam tako napustio firmu, otišao u dedovinu gde sam zatekao nešto zemlje i kuću i započeo sopstveni biznis i proizvodnju - počinje priču Branko i priseća se da mu je iskustvo i znanje koje je imao kao agronom puno pomoglo u daljem radu.

Kako on kaže u poslovima učestvuju svi - porodično, od sina, žene, zatim rođaka i prijatelja, pa je prirodan tok stvari da ako su svi zadovoljni i rade kako treba da će proizvodnja biti odlična.

Branislav Stokić

- U ovom poslu skoro da i nema odmora, jedino početkom juna i u novembru je proizvodnja nešto manja. Inače, ostali deo godine non-stop moramo da budemo ovdje i damo sve od sebe. Mogu reći da imamo konstantnu proizvodnju, a u dobrom delu zimskog perioda se radi i po celu noć.

Prodaja ide po starom dobrom principu „od usta do usta“ - kaže Branko i dodaje da zadovoljne mušterije prave najbolju preporuku.

- Dolaze iz svih krajeva po kuvani paradajz jer imamo neke recepture koje se njima sviđaju, pa čak i nekoliko vrsta kuvanog paradajza.

U suštini to je pravi domaćinski proizvod. Vodim evidenciju tako da oni koji su i prethodnih godina dolazili dolaze i ove-ističe ovaj poljoprivrednik.

Da je reč o ozbiljnoj proizvodnji govori i podatak da se u toku jedne sezone preradi oko 40 tona paradajza, a na dnevnom nivou potražnja se kreće od 700 do 1.000 litara.

- Zanimljiv je podatak da godinama pratim potražnju i otprilike je to ista cifra da se u sezoni slaže u 50 litara. U zavisnosti od toga da li je pijačni dan ili recimo početak septembra meseca kada je aktuelna zimnica tačno koliko proizvedemo toliko se proda.

Što se tiče sirovine tj. paradajza Branislav kaže da ima odličnu saradnju sa jednim proizvođačem sa kojim ima zajedničku proizvodnju, a po potrebi nabavlja proizvod. Nešto malo ima i u plastenicima tako da roba nikad ne nedostaje. Ulaganja nisu velika, ali je zato rad vrlo zahtevan i ozbiljan.

- Već godinama imamo specijalnu mašinu koja nam olakšava posao, ali zato ima dosta propratnih sudova-za pranje, čišćenje i ostalog potrošnog materijala i naravno radna snaga - kaže on i objašnjava da je najbolji tuđi posao jer se tu najviše zaradi.

- Što se tiče našeg posla, on je kao i svaki drugi, ako ga dobro radiš zaradićeš, ako ne - nećeš. Mi, niti smo prezadovoljni, niti smo nezadovoljni. Imamo konstantnu proiz-

Paradajz se kuva u specijalnim kazanima

vodnju koja godinama ide kako ide. Suština je da su zadovoljni proizvođači paradajza, mušterije, ljudi koji kod nas rade i na kraju mi - poručuje na kraju Branislav Stokić.- Bitno

da niko nije nezadovoljan, jer to je jedini način da opstaneš na tržištu i u poslu, bez obzira kojom granom poljoprivrede se baviš

M. Balabanović

U sezoni se preradi 40 tona paradajza

Cena i kvalitet

Kako ističe ovaj proizvođač, za kuvani paradajz se isključivo koristi tip paradajza šljivar specijalne sorte rio grande. Pored kvaliteta i cena je vrlo pristupačna pa za liter svežeg soka od paradajza treba izdvojiti 50 dinara. S obzirom na specijalne recepture i nekoliko vrsta soka koji se proizvodi, cena dostiže i do 80 dinara, dok se najzdravija vrsta može naći u staklenim flašama po ceni od 110 dinara za liter.

Čistoća prostorija i sudova najvažnija za kvalitet

BEOGRAD • UZ POČETAK BERBE

Suša umanjila rod kukuruza

Berba ranih sorti kukuruza pokazala je da je šteta od kasne suše manja od očekivane i "odnela" je oko 15 odsto roda, a do

sada nije zabeležen nijedan slučaj pojave aflatoksina, izjavio je Tanjugu direktor udruženja "Žita Srbije" Vukosav Saković.

Berba kukuruza u punom obimu počće kroz koji dan, prognozirani rod je oko šest miliona tona, pa se ova proizvodna godina može smatrati prosečnom, rekao je Saković.

Vlaga zrna je takođe uobičajena i njen sadržaj u kukuružu ubranom početkom sedmice iznosio je od 20 do 22 odsto, naveo je Saković.

Državni sekretar Ministarstva poljoprivrede Danilo Golubović rani je izjavio Tanjugu da Ministarstvo poljoprivrede prethodna četiri meseca sprovodi najžešće mere u regionu da spreči pojavu aflatoksina, pre svega kod kukuruza, a inspektori kontrolišu ceo proces proizvodnje, transporta i skladištenja.

Ako bi ove godine došlo do stvarne ili izmišljene pojave aflatoksina, Srbija bi, kao deseti izvoznik kukuruza u svetu, bila u ozbiljnom problemu, upozorio je Golubović.

"Mi to nećemo dozvoliti", poručio je Golubović, napomenuvši da će ove godine pre berbe biti popisani i "sirovo" stanje kukuruza.

S. P.

Kukuruz bez aflatoksina

NOVI SAD • ZADRUŽNI SAVEZ VOJVODINE:

Sprečiti monopol otkupljivača

Nadležni državni organi trebalo bi što pre da donesu odgovarajuće mere kako bi bilo poboljšano stanje na tržištu osnovnih ratarskih proizvoda, jer su sadašnje cene suncokreta, soje i kukuruza znatno niže od troškova njihove proizvodnje, izjavio je predsednik Zadružnog saveza Vojvodine (ZSV) Radislav Jovanov.

Upravni odbor ZSV zatražio je da država preispita monopolsko ponašanje otkupljivača suncokreta na domaćem tržištu, da zabrani uvoz jestivog i sirovog ulja, kao i da otkupi određene količine jestivog ulja, kako bi kreirala kakvo takvo tržište, rekao je Jovanov Tanjugu.

Podsetivši da su ove godine ključne domaće ratarske kulture posejane na većim površinama nego lane i da se očekuje dobar rod, on je upozorio na to da su poljoprivrednici širom Srbije imali mnogo veće troškove u proizvodnji kukuruza, suncokreta i soje u odnosu na cene koje im nude otkupljivači.

"Prema proračunu ZSV, ovogodišnji troškovi proizvodnje suncokreta su 36,67 dinara za kilogram, pa bi, uz akumulaciju od deset odsto, prodajna cena trebalo da bude 40,33 dinara", rekao je Jovanov napomi-

njući da je uzet u obzir prosečni prinos od 2,8 tona po hektaru.

Zato je neprihvatljivo da prerađivači nude proizvođačima cenu od 24 dinara ili koji dinar više, kao što ratare zabrinjava i aktuelna cena kukuruza od 12 do 13 dinara za kilogram, ocenio je Jovanov.

On je precizirao da troškovi u proizvodnji najrasprostranjenije domaće žitarice iznose 17,81 dinar za kilogram, dok bi sa minimalnom akumulacijom trebalo da prodajna cena kukuruza bude 19,59 dinara, uz očekivani prinos od šest tona.

I realna prodajna cena soje trebalo bi da bude 43,33 dinara po kilogramu ako se ima u vidu da su proizvodni troškovi iznosili 39,39 dinara, istakao je Jovanov napominjući da je dobro to što je počelo projektovanje cene te kulture na iznosu od oko 43 dinara za kilogram.

Predsednik ZSV je napomenuo da su prošlogodišnje cene tih osnovnih domaćih ratarskih kultura bile znatno više nego ranijih godina, zbog posledica ekstremne suše, pa su proizvođači odlučili da ovog proleća zaseju i nešto veće površine očekujući relativno dobre cene.

S. P.

Gljive pune proteina

Gljive se kod nas cene, pre svega, zbog znatnog sadržaja proteina. Ipak, treba znati da se ćelije gljiva, zbog sadržaja hitina, teško vare, pa organizam ne može apsorbovati svu raspoloživu količinu proteina, već samo 60-70 odsto

Gljive ili pečurke posebna su vrsta živog sveta koja uspeva u gotovo svim klimatskim područjima. Zovu ih i "šumsko meso" (biljno meso) jer su, poput životinjskog mesa, pune proteina. U nas, najviše se koriste šampinjoni i bukovače - od gajenih gljiva, vrganji i lisičarke - od samoniklih.

Gljive sadrže najviše vode - 90%, što ih stavlja u red niskokalorične hrane i preporučuju se gojaznim osobama. Sadržaj proteina varira od 2-5%, dok masti i ugljenih hidrata ima u neznatnim količinama. Njihovu nutritivnu vrednost pospešuje značajna količina minerala: kalijuma, gvožđa, fosfora i cinka, a od vitamina : B1, B2 i D. Od kiseline,

Gljivama - protiv ćelija tumora

Novija istraživanja otkrivaju u gljivama antikancerogenu materiju lentinan koja značajno pospešuje imunološke reakcije u ljudskom organizmu protiv ćelija tumora. Sadržajem lentinana pre svega obiluju gljive šitake ali i šampinjoni i bukovače.

najzastupljenije su oksalna i fosforna zbog čega se gljive ne preporučuju osobama koje pate od oksalaturije i fosfoturije.

Gljive se kod nas cene, pre svega, zbog znatnog sadržaja proteina. Ipak, treba znati da se ćelije gljiva, zbog sadržaja hitina, teško vare, pa organizam ne može apsorbovati svu raspoloživu količinu proteina, već samo 60-70%. Međutim, svarljivost gljiva i apsorpcija njihovih proteina mogu se povećati prethodnim usitnjavanjem. Isto tako, mladi primerci gljiva svarljiviji su od starijih, jer su im ćelijske membrane tanje. Upravo zbog sadržaja proteina za-

branjuje se upotreba gljiva kod reumatskih oboljenja i gihta kod kojih je eliminacija štetnih produkata metabolizma proteina ionako otežana. Kod nekih osoba može se javiti alergija prema nekim vrstama gljiva, pa treba biti oprezan pri korišćenju novih vrsta jestivih gljiva.

Važno je napomenuti da se gljive čuvaju na niskim temperaturama i to samo 2-3 dana. Peru se neposredno pre upotrebe, pod mlazom hladne vode. Za pripremu jela gljive se mogu koristiti ili sirove ili termički obrađene - kuvanjem, dinstanjem, prženjem ili pečenjem. Nakon pripreme jela od gljiva najbolje ih je jesti dok su topla jer upravo tada dolaze do izražaja njihovi mirisi i ukusi. Pripremljena jela od gljiva, makar čuvana i na niskim temperaturama, ne smeju se podgrevati i ponovo jesti. Stajanjem dolazi do raspadanja proteina i ostalih sastojaka pa može doći do nastajanja toksina. Isto tako, postaju i pogodno tle za razvoj mikroorganizama. Sa gljivama treba biti obazriv upravo zbog sadržaja i otrovnih supstanci u njima: kod nekih, koncentracija može biti smrtonosna. Zato, ako se ide u berbu samoniklih gljiva valja dobro razlikovati jestive od otrovnih vrsta. Naravno, samonikle jestive gljive bolje su od gajenih, jer neki proizvođači često koriste i pesticide.

Branislava Gršić

Recepti

Salata od bukovača sa povrćem

300 gr. bukovača, 2 šargarepe, 1 koren peršuna, 1 manji celer, 1 limun, 2 glavice crnog luka (ili struk praziluka), ulje, so.

Bukovače pažljivo očistite, operite i narežite na tanke listove. Šargarepu, peršunov koren i celer očistite, operite, narežite na kockice i kuvajte u posoljenoj ključaloj vodi. Kada povrće omekša, dodajte gljive pa kuvajte još 10 minuta. Ocedene gljive i povrće prelijte mešavinom limunovog soka i ulja i pospite crnim lukom ili prazilukom.

Gulaš od mešanih gljiva

700 g šampinjona i bukovača, 2 glavice luka, 1 čen belog luka, 1 šargarepa, 3 paprike babure, 1-2 paradajza, 1dl kiselog mleka, 2 kašike belog vina, 2 kašike maslaca, ulje, so, biber.

Gljive operite i narežite na tanke listiće. Na ulju propržite iseckani crni i beli luk, dodajte papriku iseckanu na rezance, izrendanu šargarepu, oljušten i iseckan paradajz. Posolite, pobiberite i pirjanite da povrće potpuno omekša. Za vreme pirjanjenja po potrebi dolivajte vodu. Posebno na maslacu pirjanite isečene gljive da potpuno omekšaju i da voda iz njih potpuno ispari. Potom gljivama dodajte kiselo mleko i vino, izmešajte ali ne dozvolite da provri. Na kraju, sjedinite gljive sa povrćem. Gulaš možete poslužiti sa kuvanom testeninom.

Govedina sa pečurkama

1 kg mršave govedine, nekoliko čenova belog luka, 200 g šargarepe, vezica peršuna, vezica majčine dušice, grančica ružmarina, vezica bosiljka, 2-3 grančice smreke, 300 g šampinjona, 70 g pancete, lovorovo lišće, 1dl crnog vina, pola čaše belog vina, biber u zrnu, so.

Meso se iseče na kocke. Nekoliko režnjeva pancete stavi se na dno prilično duboke vatrostalne posude, a preko njih režnjevi šargarepe, pomešani začini, šampinjoni i nekoliko kocki govedine. Posoli se, dodaju zrna bibera i slaže se sve ispočetka, počinjući uvek sa pancetom. Ponegde se ubaci pokoji čen belog luka i lovorov list. Na kraju se sipa vino, poklopi i dinsta na vrlo blagoj vatri oko četiri časa, ne otvarajući posudu.

Supa od šampinjona

100 g šampinjona, 2 krompira, 1 koren peršuna, 1 šargarepa, 3 čena belog luka, 1 kašika brašna, 2 kašike kiselog mleka, ulje, majoran, so, biber.

Oprane šampinjone isecite na tanke listiće. Na ulju propržite brašno, zalijte litrom hladne vode, dodajte očišćeno i na kockice iseckano povrće i gljive. Posolite i kuvajte oko 40 minuta. Kuvanu supu začinite mešavinom kiselog mleka, sokom od belog luka i majoranom.

IZ LOKALNIH SAMOUPRAVA

INĐIJA • ZAKUP POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Otvoren konkurs

Ove godine na raspolaganju 1.010 hektara poljoprivrednog zemljišta u Krčedinu i Novom Slankamenu - Početne cene kreću se od 30 000 do 57 000 dinara - Konkurs otvoren do 20. septembra

Raspisan je oglas za prikupljanje pisanih ponuda za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini u Opštini Inđija. Pravo učešća u javnom nadmetanju za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini ima pravno i fizičko lice koje je upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava i ima aktivan status. Rok za podnošenje dokumentacije za prijavljivanje je do 14 sati do 20. septembra 2013. godine.

I ove godine opština Inđija raspisuje oglas za zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini, a programom je za ovu godinu predviđeno 1.010 hektara. Reč je o po-

ljoprivrednom zemljištu koje se nalazi u dve katastarske opštine: Krčedin i Novi Slankamen - kaže Dragan Janković direktor Agencije za ekonomski razvoj opštine Inđija i kaže da su u proceduri donošenja odluke usaglašeni svi uslovi i načini davanja zemljišta sa resornim ministarstvom.

- Početna cena za ovu godinu će biti na bazi prošlogodišnjih ostvarenih cena na licitacijama i kreću se u proseku od 30.000 do 57.000 dinara, u zavisnosti od kvaliteta zemljišta koje je predmet davanja u zakup. Očekujemo da se licitacija sprovede prema utvrđenoj dinamici u predviđenom roku - kaže Janković.

Dragan Janković

Opština Inđija je i prethodnih godina na isti način prikupljala pisane ponude i sprovala javna

U ponudi 1.010 hektara zemljišta

nadmetanja za davanje u zakup tako da će procedura biti ista kao i pre. Prošle godine je najviša ostvarena cena bila 125.000 dinara, jedna od najviših u Srbiji pa se postavlja pitanje da li će tako biti i ove godine?

- Prošla godina je bila izuzetna po ponudama samih ponuđača, tako da je u Inđiji ostvarena najviša prosečna cena u Vojvodini. Stvar je samih ponuđača da odrede cenu u

skladu sa svojim mogućnostima i da ponude najpovoljniju cenu. Imajući u vidu sva dešavanja i vremenske prilike kao i odnos cena koje važe, pretpostavljam da će ove godine poljoprivredni proizvođači biti oprezniji i umereni u ponudama - rekao je Dragan Janković. - Nakon zatvaranja konkursa biće poznatiji svi detalji, a nakon licitacije ćemo imati pouzdane podatke i informacije.

M. Balabanović

ČUVANJE VOĆA

Ambalaža za voće

Prof.dr Dušan Gvozdenović
Poljoprivredni fakultet Novi Sad
Departman za voćarstvo, vinogradarstvo
hortikulturu i pejzažnu arhitekturu

Ambalaža od voća treba da je od lakog materijala i da je dovoljno čvrsta. Iznutra treba da je glatka da ne bi oštećivala plodove, da nema neki miris, da je čista i dovoljno prozračna

Osnovna uloga ambalaže je pakovanje i transport voća do skladišta ili tržišta i da se u njoj po potrebi čuva ili prodaje u maloprodaji. Ambalaža omogućava da se očuva kvaliteta voća i istakne njegova prirodna lepota kako bi se na tržištu ostvarila što bolja cena.

Ambalažu bismo mogli podeliti na ambalažu za berbu i ambalažu za pakovanje voća za maloprodaju. Kvalitet i atraktivnost ambalaže su od izuzetnog značaja za očuvanje i realizaciju plodova. Kod nas se ne poklanja dovoljno pažnje ambalaži, dok su u zemljama sa razvijenim voćarstvom kriterijumi u pogledu standarda ambalaže visoki.

Ambalaža od voća treba da je od lakog materijala i da je dovoljno čvrsta. Iznutra treba da je glatka da ne bi oštećivala plodove, da nema neki miris, da je čista i dovoljno prozračna. Savremena ambalaža treba da bude rasklopiva kako bi što manje zauzimala skladišnog i transportnog prostora. U poslednje vreme prednost imaju proizvodi od celuloze (kartoni, valoviti kartoni, lepenka i drvo).

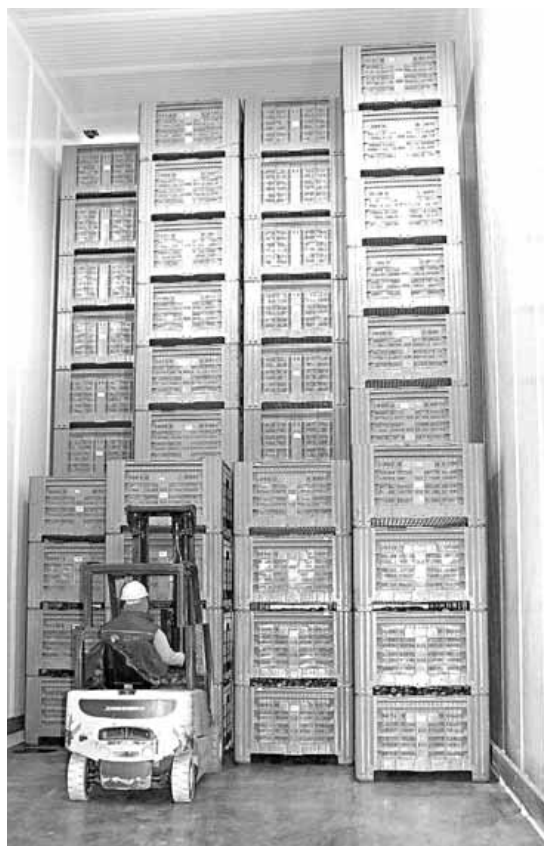
Za izradu ambalaže koriste se različiti materijali: drvo, karton, plastične mase, tekstil i dr. Pored toga, koristi se i pomoćni materijal koji treba da doprinese boljem izgledu plodova (plastični ulošci, papirne salvete, seckani papir, razne trake od celofana i dr.). Za pravljenje ambalaže još uvek se najviše koristi drvo, ali u svetu se sve više koristi kartonska ambalaža. Od drveta se pravi najrazličitija ambalaža: boks-paleta, letvarice-jabučari, razne plitke letvarice, dvostruke plitke letvarice, korpice od furniranih traka, korpice od pletenog pruća i sl. Ambalaža treba da je od lakog drveta kako bi se smanjili troškovi transporta i olakšalo manipulisanje.

Ambalaža od kartona se u poslednje vreme sve više upotrebljava u međunarodnom prometu voća. Prednost se daje kartonskoj ambalaži zato što je atraktivna, laka, pogodna za transport u rasklopljenom stanju i što se na njoj mogu štampati atraktivni znaci.

Od plastičnih masa se prave najrazličitije vrste ambalaže: boks-paleta, plastični jabučari, otvorene plitke nosiljke-holandezi, gajbe za grožđe i dr. Za sitno voće ili sitne plodove koriste se male posude. Pored toga, koriste se i mrežaste vreće i vrećice od plastičnih vlakana. Za pakovanje pojedinačno svaki zdrav plod jabuke treba umotati u salvetice polumasnog papira. U nedostatku ovog papira koriste se obične salvetice ili obični trgovački tanki papir. Ovako umotani plodovi se slažu u čistu ambalažu (holandezi, obični plići sanduci kojima se izbuše rupe za ventilaciju ili korpe). Umotani plodovi se slažu u podrumu na spratove (korpe samo u jednom redu) na drvene stalaže. U podrumu se održava temperatura od 5°C sa 70-80% relativne vlažnosti vazduha uz dobru ventilaciju. Ako se primeti smežuranje vršnih plodova, pod se kvasi vodom ili se voda drži u plitkim posudama. Kada se primeti plesan na zidovima, uništava se krečenjem ili premazivanjem sredstvom protiv plesni. Ovako upakovani plodovi se mogu čuvati 3-6 meseci, zavisno od momenta berbe.

Savremen način berbe jabuka za hladnjaču

Čuvanje voća u savremenim hladnjačama

načnih plodova (limuni, pomorandže, jabuke, kruške i dr.) koriste se termoskupljajuće folije.

Od tekstilne ambalaže najčešće se koriste vreće (za jezgrasto voće u ljusci), vrećice (za jabuku druge klase). U ovoj ambalaži je dobra prozračnost, što je posebno dobro za jezgraste voćne vrste. Ne preporučuju se veća pakovanja od 20 do 25 kg i sa ovom ambalažom, pogotovo ako se koriste za jabuku, treba pažljivo rukovati jer su u njoj plodovi nedovoljno zaštićeni.

Čuvanje voća

Voće u svežem stanju može se čuvati u hladnjačama sa normalnom i kontrolisanom atmosferom, kao i u običnim skladištima (adaptirani magacini, podrumi i slični građevinski objekti).

U domaćinstvima se često ukazuje potreba privremenog čuvanja plodova jabuke i kruške preko zime. Ukoliko se u domaćinstvu preko zime žele čuvati plodovi ovih voćnih vrsta, onda se oni moraju pripremiti kako bi što više

sačuvalo svežih plodova. Pojedinačno svaki zdrav plod jabuke treba umotati u salvetice polumasnog papira. U nedostatku ovog papira koriste se obične salvetice ili obični trgovački tanki papir. Ovako umotani plodovi se slažu u čistu ambalažu (holandezi, obični plići sanduci kojima se izbuše rupe za ventilaciju ili korpe). Umotani plodovi se slažu u podrumu na spratove (korpe samo u jednom redu) na drvene stalaže. U podrumu se održava temperatura od 5°C sa 70-80% relativne vlažnosti vazduha uz dobru ventilaciju. Ako se primeti smežuranje vršnih plodova, pod se kvasi vodom ili se voda drži u plitkim posudama. Kada se primeti plesan na zidovima, uništava se krečenjem ili premazivanjem sredstvom protiv plesni. Ovako upakovani plodovi se mogu čuvati 3-6 meseci, zavisno od momenta berbe.

Ako nema dovoljno ambalaže, plodovi se umotavaju u salvetice i slažu se na pod u podrumu na sloj slame debljine 20 cm u vidu trapezoidnog oblika u osnovi širine 2 m, visine 1,5 m a pri vrhu širine 1 m i dužine prema mogućnosti. Ovi slojevi se mogu redati sa slojevima mahovine, hrastove ili bukove strugotine i poluvlažnog peska pomešanog sa ugljenom. U podrumu se ne sme čuvati kiseli kupus ili nafta, kao i materijali koji šire strani miris.

Ubrani plodovi jabuke se mogu čuvati u polietilenskim vrećicama. Plodovi se stavljaju u polietilenske vrećice od 3 do 5 kg i zavezuju se. Pre punjenja vrećice se izbuše običnom iglom na nekoliko mesta. Ovako napunjene vrećice plodovima jabuke slažu se u jabučare, sanduke, korpe i čuvaju u podrumu. Vrećice se mogu slagati u slojevima sa peskom ili čistom zemljom. Ovako složeni plodovi se mogu čuvati u voćnjaku uz zaštitu od mraza debljim slojem zemlje ili u podrumu više od 6 meseci.

Ovako umotani plodovi se mogu čuvati u trapovima, na ocednom mestu, zaštićenom od poplave, erozije ili snežnih nanosa. Napravi se manji plato od nabijene zemlje. Čak se može popločati ciglom ili lomljenim crepom. Na tako ravnu ili popločanu površinu slaže se sloj slame od 10 do 15 cm. Po slami se ređaju plodovi u kamare širine u osnovi 2 m, a pri vrhu 1 m. Po dužini stavljaju se ventilatori u vidu dimnjaka od izbušenih dasaka sa krovom iznad trapa. Preko plodova u kamari naslaže se sloj suve slame od 10 do 15 cm, a preko slame sloj vlažne zemlje 20-25 cm i dobro utaba lopatom sa strane. Oko trapova se kopaju plići kanali za odvod vode. Preko sloja zemlje se mogu staviti i polietilenske folije. Trapovi moraju biti izvan izvora zaraze (nužnika, đubrišta i sl.), a zaštićeni i od krađe.

Adaptacija objekta poljoprivrednih domaćinstava u hladnjače

Pošto većina poljoprivrednih domaćinstava ima neke objekte koji se mogu adaptirati u privremene objekte za čuvanje voća, pokazaćemo kako se takvi objekti uz minimalna ulaganja mogu iskoristiti kao hladnjače za čuvanje voća.

Da bi se takvi objekti adaptirali u male hladnjače, trebalo bi popraviti zidove, krov, tavanicu i pod, obezbe-

Ambalaža od drveta

bediti otvore za izmenu vazduha, obezbediti vrata sa toplotnom izolacijom, postaviti toplotnu izolaciju prostorije, predvideti način i mesto ugradnje rashladne opreme i automatike.

Najbolje je ako su ovakvi objekti pored tvrdog puta i ako ima dovoljno prostora za manipulaciju.

Na zidovima treba zazidati prozore i druge otvore, a neravnine izravnati. Pod mora biti tako urađen da omogućava normalnu manipulaciju sa robom i on je obično betonski, mada može biti i asfaltiran. Na pogodnim mestima

oblažu zidovi i plafon tako što se ploče stavljaju jedna do druge bez praznog prostora između njih.

Izbor rashladne opreme i ugradnja u male hladnjače je važan posao. Rashladni agregati se direktno ugrađuju na neki od bočnih zidova ili iznad vrata. Međutim, za nešto veći kapacitet posebno se može ugraditi kompresor, a posebno prateća rashladna instalacija.

Kada nisu u pitanju agregati, kompresorski deo je odvojen od rashladnog prostora i instalira se u nekoj drugoj prostoriji koja je sastavni deo

Dobro očuvana jabuka

treba napraviti ventilacione otvore za izmenu vazduha. Otvori treba da imaju žaluzine kako bi se prilikom rada one otvorile i propuštale vazduh, a kad ventilator za izmenu vazduha prestane da radi, žaluzine bi se spustile i zatvorile otvor. Otvori sa ventilatorima treba da su na suprotnim stranama zidova radi usisavanja i izduvanja vazduha.

Vrata se ostavljaju na najpogodnijem mestu na zidu. Ona moraju biti dovoljno visoka i široka kako bi se obavljala nesmetana manipulacija. Vrata se moraju lako otvarati i zatvarati i moraju biti dobro termički izolovana.

Za termičku izolaciju rashladne prostorije treba koristiti neki od izolacionih materijala (najpodesniji je stropor koji je lak i ima dobra izolaciona svojstva). Debljina izolacionog sloja zavisi od namene rashladnog prostora. Na primer, za temperaturu od 0 do 4°C dovoljno je 5-10 cm. Izolacionim materijalom se sa unutrašnje strane

zgrade. Kondenzator se takođe instalira van rashladne prostorije. Isparišač preko koga se hladnoća prenosi u rashladnu prostoriju ugrađuje se na najpogodnijem mestu u njoj i to obično iznad vrata.

Kod manjih hladnjača instalacija je obično ispunjena freonom ili amonijakom. Cirkulacija rashladnog fluida se obavlja preko solenoidnog ventila koji ima ulogu da propusti potrebnu količinu fluida na isparivač na komori. On dobija impulse sa termostata koji se nalazi u komori i isključuje ga i uključuje zavisno od temperature u komori. Prilikom rada na isparivaču se nahvataju inje i led koje treba redovno odstranjivati jer predstavljaju izolaciju na isparivaču. Osim temperature u rashladnoj komori treba održavati i određenu vlažnost, zbog čega vlagu na isparivaču u vidu leda i snega treba ponovo vratiti u komoru i po potrebi dodavati vodu.

RAJSKO VOĆE

Grožđe

Grožđe je odlično diuretičko sredstvo u eliminaciji toksina iz organizma, a najbolje ga je jesti za doručak uz krišku crnog hleba, što je blagodetno za rad mozga i srčanog mišića. U ovom rajskom voću mogu uživati svi - osim dijabetičara! Grožđe preventivno deluje na pojavu bolesti krvi i krvnih sudova

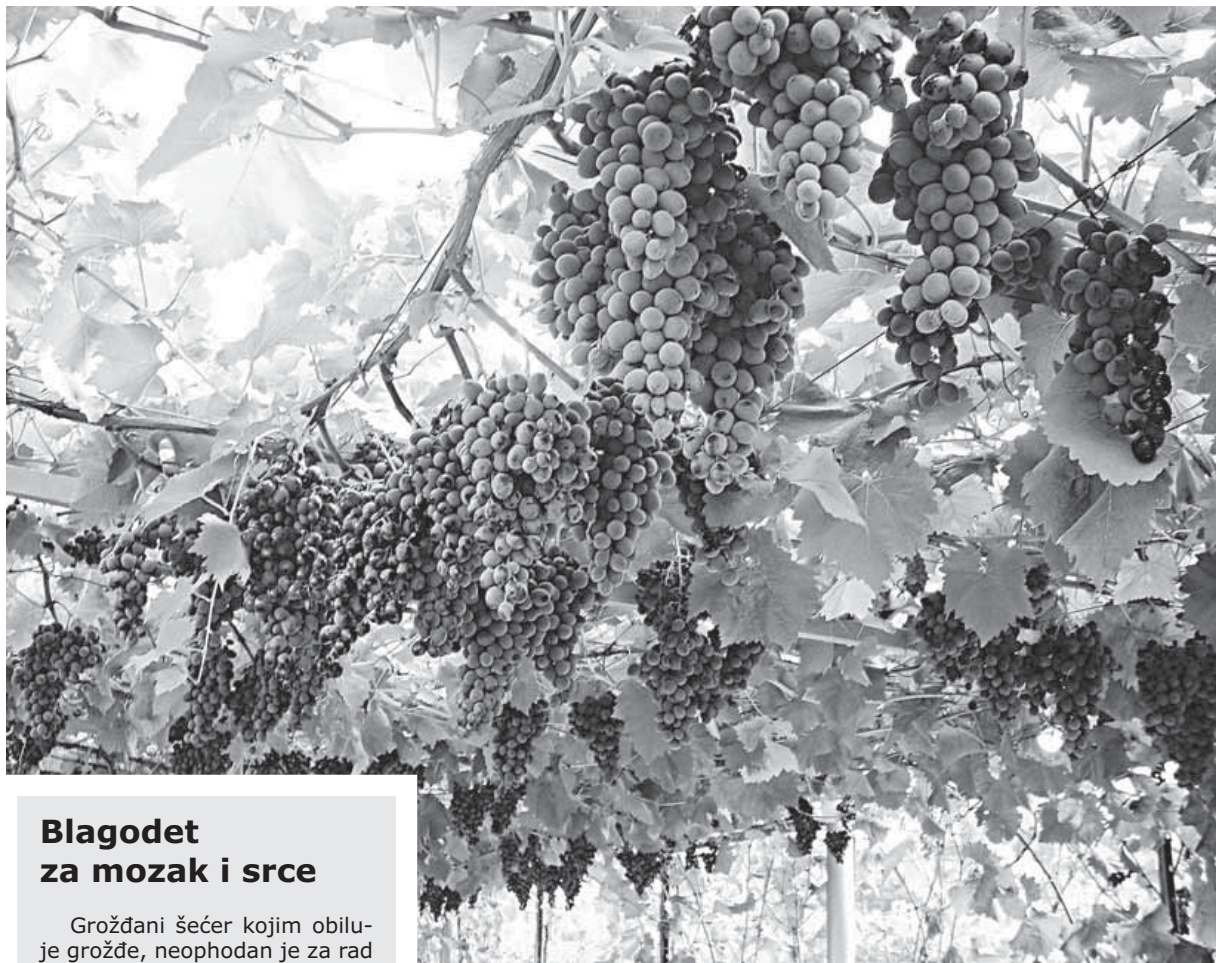
Grožđe je, bilo crno ili belo, najsladše voće, koje u proseku sadrži 82% vode, 16% šećera (glukoza i fruktoza), 0,80% belančevina i 0,40% masti. Šećeri u grožđu se lako asimiliraju u krvotoku tako da **u ovom rajskom voću mogu uživati svi osim dijabetičara!**

Grožđe je vrlo bogato fosforom, gvožđem, kalijumom, kalcijumom, natrijumom, oligo-elementima i vitaminima A, C i B grupe. Zbog velikog procenta vode kalijuma i voćnih kiselina grožđe podstiče mokrenje i pomaže u eliminaciji toksina iz organizma. Bolje diuretičko svojstvo ima grožđe koje nije prezrelo, sa krupnim i sočnim zrnom. Prisustvo organskih kiselina daje grožđu i laktativno svojstvo takoda reguliše rad creva i sprečava zatvor.

Pranju grozdova treba posvetiti veliku pažnju, jer se tokom vegeta-

cije vinova loza štiti raznim hemikalijama. Preporučljivo je cele grozdove potopiti u mlaku vodu da odstoje izvesno vreme, a potom ih isprati mlazom tekuće vode. Sveže isceden sok od grožđa sadrži sve hranjive i zaštitne sastojke, kao i bobice. Pogodan je za malu decu i starije osobe, ali i one sa tegobama probavnog trakta. Sok od grožđa može se držati u frižideru samo dva do tri dana, jer daljim stajanjem počinje da previre i gubi prijatan ukus. I suvo grožđe zadržava dosta hranjivih i biološki vrednih sastojaka. Zato je izvanredna zamena u nedostatku svežeg grožđa. Grožđe je najbolje jesti za doručak uz krišku crnog hleba (što su stari Grci smatrali za lek), ili kao užinu između obroka. Savršeno je i kao desert ili dodatak salatama, jer pomaže varenje teško svarljive hrane.

B. Gršić

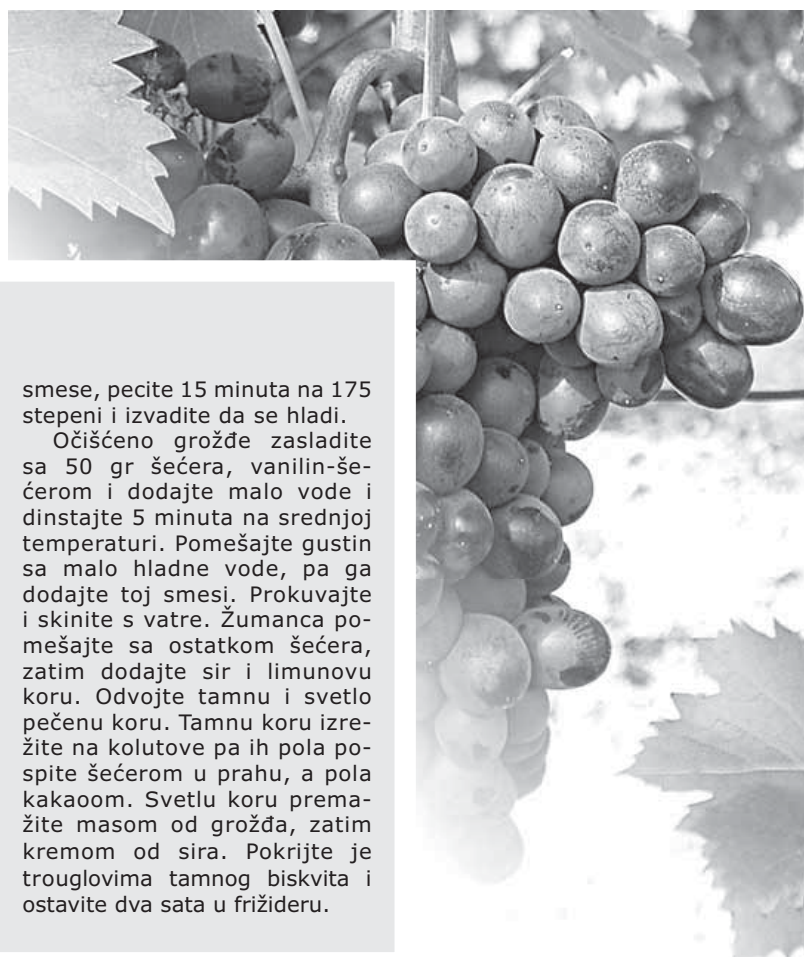

Blagodet za mozak i srce

Groždani šećer kojim obiluje grožđe, neophodan je za rad mozga i srčanog mišića.

Flavonoidi, kojima obiluje crveno i crno grožđe, preventivno deluju na pojavu bolesti krvi i krvnih sudova i pojačavaju zaštitno dejstvo vitamina C.

Tanini i polifenoli uspešni su branioци organizma od virusa i ubrajaju se u antikancerogene materije.

VREMENSKA PROGNOZA

Toplio sa prosečnom količinom padavina

Prema prognozi Republičkog hidrometeorološkog zavoda Srbije, srednja minimalna temperatura vazduha u septembru će imati vrednosti iznad višegodišnjeg proseka, pri čemu će njena vrednost u proseku biti viša za oko 0.8°S na severu do 1.2°S na jugoistoku Srbije u odnosu na višegodišnji prosek. U Beogradu i široj okolini predviđa se vrednost septembarske srednje minimalne temperature vazduha oko 14.4°S. Srednja maksimalna temperatura vazduha u septembru biće iznad višegodišnjeg proseka,

sa vrednostima u proseku višim za oko 1.3°S u odnosu na višegodišnji prosek.

U Beogradu i široj okolini srednja maksimalna temperatura vazduha tokom septembra biće oko 25.3°S. Srednja septembarska količina padavina će biti u granicama višegodišnjeg proseka sa vrednostima u proseku višim oko 3 mm u odnosu na višegodišnji prosek.

U Beogradu i široj okolini srednja količina padavina tokom septembra iznosiće oko 55 mm.

Recepti

Voćni tiramisu

Potrebno je: 5 jaja, 125 gr šećera, 75 gr brašna, 75 gr gustina, 1 kašika praška za pecivo, 1 kašika kakaoa.

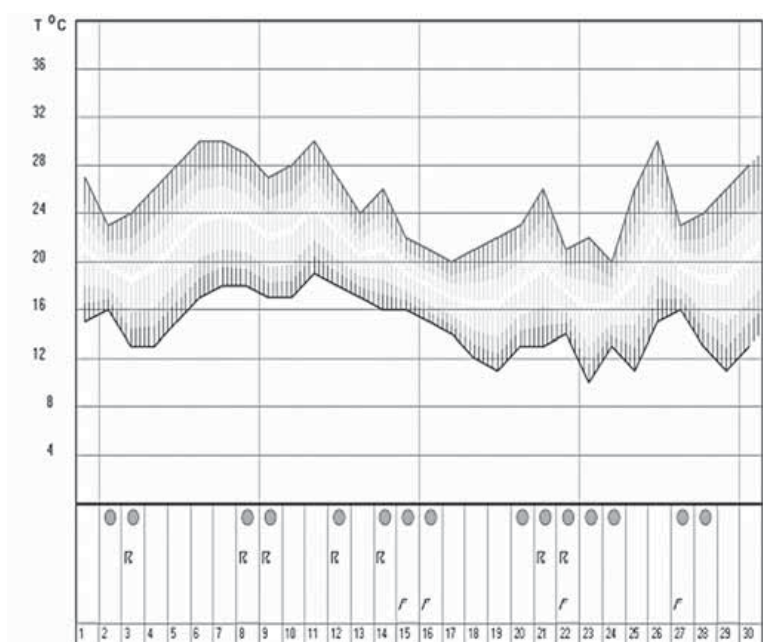
Za krem: 250 gr grožđa, 100 gr šećera, vanilin šećer, 1 kašika gustina, 3 žumanceta, 500 gr svežeg kravljeg sira, kora limuna, 1 kašika kakaoa, 1 kašika šećera u prahu.

Priprema: Dobro umešajte žumanca, šećer i 3 kašike tople vode, a zatim dodajte pomešano brašno, gustin i prašak za pecivo. Na kraju dodajte penu od belanaca. Prepolovite smesu i u polovinu dodajte kakao. Pomoću papira za pečenje pleh podelite na dva dela. Izlijte obe

smese, pecite 15 minuta na 175 stepeni i izvadite da se hladi.

Očišćeno grožđe zasladite sa 50 gr šećera, vanilin-šećerom i dodajte malo vode i dinstajte 5 minuta na srednjoj temperaturi. Pomešajte gustin sa malo hladne vode, pa ga dodajte toj smesi. Prokuvajte i skinite s vatre. Žumanca pomešajte sa ostatkom šećera, zatim dodajte sir i limunovu koru. Odvojte tamnu i svetlo pečenu koru. Tamnu koru izrežite na kolotove pa ih pola pospite šećerom u prahu, a pola kakaoom. Svetlu koru premažite masom od grožđa, zatim kremom od sira. Pokrijte je trouglovima tamnog biskvita i ostavite dva sata u frižideru.

Prognoza vremena do kraja septembra

R - GRMLJAVINA, K - KIŠA, M - MAGLA, S - NEG, V - BETAR, - - MAKSIMALNA TEMP., - - MINIMALNA TEMP.

Promet roba na Produktnoj berzi

od 2. do 6. septembra 2013. godine

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Stabilne cene kukuruza i pšenice
- Dešavanja na svetskim berzama
- Počelo trgovanje sojom roda 2013.

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda tokom protekle nedelje, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNU NEDELJU
Kukuruz, rod 2012.	275	13,82-14,04	75	13,93-14,04	+1,24%
Soja rod 2013.	270	46,44-56,48	220	46,44-56,48	
Pšenica, rod 2013.	581	17,06-17,28	466	17,06-17,28	+1,07%
Sojina sačma, min 44%	35	75,96	35	75,96	
Pšenica, rod 2012.	161	22,46	-	-	
Suncokret, zrno	1.000	30,24	-	-	
Suncokretova sačma, min 33%	25	26,40	-	-	

Cene žitarica su u blagom porastu, počelo je trgovanje sojom novog roda, a promet je tri puta manji nego prethodne nedelje. To su osnovne karakteristike prošlonedeljnog trgovanja na berzi u Novom Sadu. Mnogo parametara ukazuje da se tržište žitarica stabilizovalo. Međutim, kada I pored relativno stabilne cene, jedna od dve strane na tržišnoj utakmici ne iskazuje nameru da se pojavi u trgovanju, tada nam je to pokazatelj da se tržište ipak nije do kraja otvorilo u meri koja odgovara I ponudi I tražnji. Promet od 795,92 tone robe za 66,67 % je manji nego prethodne nedelje. Veće učešće soje u prošlonedeljnom trgovanju uticalo je da finansijska vbrnednost prometa koja je iznosila 22.166.496 dinara ne bude u direktnoj korelaciji sa pokazateljem o padu količinskog prometa, tako da pad novačane vrednosti prometa u odnosu na prethodnu nedelju iznosi 48,57%.

Prva trgovanja sojom novog roda su najznačajnija vest sa "Produktne berze". Na bazi tri zaključena kupoprodajna ugovora, ostvarena je prosečna cena trgovanja od 47,35 din/kg (43,85 bez PDV). U odnosu na očekivanja koja su najjasnije artikulirana na terminskom tržištu, kada se ovom robom u tzv. trgovanju na zeleno trgovalo po ceni od oko 33,00 din/kg bez PDV, ovo je prijatno iznenađenje za proizvođače. Iskustvo međutim govori, da su prve zaljučene cene u velikoj meri pod uticajem cena soje prošlogodišnjeg roda koje su iznosile oko 60,00 din/kg bez PDV, tako da ove prve cene ipak treba uzeti sa blagom rezervom. Iz sektora soja kompleksa u nedelji za nama trgovalo je još sojinom sačmom sa 44% proteina. Cena je iznosila 75,96 din/kg (63,30 bez PDV), što je identično ceni iz prethodne nedelje.

Cena kukuruza se stabilizovala oko ravnotežnog nivoa od oko 13,00 din/kg bez PDV. Prosečna cena trgovanja je iznosila 14,00 din/kg (12,97 bez PDV). Realizovana prošlonedeljna prosečna cena za 1,24% je veća nego prethodne nedelje. Kukuruz u ponudi ima dovoljno, pri čemu je I dalje ozbiljna barijera u trgovanju kvalitet prošlogodišnjeg roda. Približavanjem berbe ranih hibrida novog kukuruza dodatno se umanjuje interes tražnje za prošlogodišnjim kukuruzom.

Tržište pšenice je još stabilnije od tržišta kukuruza. Cena od 16,00 din/kg je bila dominantna u trgovanju ovom robom. Međutim, za razliku od tržišta kukuruza kod pšenice uzdržanija strana su bili prodavci. Vlasnici hlebnog zrna nisu preterano zainteresovani da prodaju svoju robu po aktuelnim cenama. Ko će u ovoj psihološkoj borbi biti dobitnik pokazaće period pred nama. Prosečna cena od 17,26 din/kg (15,98 bez PDV) je inače za 1,07 % viša od cene trgovanja u prethodnoj nedelji.

PRODEX

Po principu "toplo-hladno", nakon prošlonedeljnog nadprosečnog obima prometa na "Produktnoj berzi", nedelja za nama beleži ponovo stagnaciju tržišnih aktivnosti i pad prometa. Tržište žitarica je bilo veoma stabilno, uz konstataciju o blagom porastu cene kukuruza, u odnosu na prethodnu nedelju sa 12,80 na 13,00 din/kg, bez PDV-a.

No, ni to nije moglo da utiče na ovonedeljni porast indeksne vrednosti PRODEX-a, iz prostog razloga što je u nedelji za nama počelo trgovanje sojom novog roda (2013) i to na SPOT (promptna isporuka), a ne više na terminskom tržištu ("na zeleno").

Ceno novog roda soje startovala je sa 52,30 din/kg, bez PDV-a, da bi

veoma brzo pala na sadašnjih 43,00 din/kg, bez PDV-a, što je za više od 16,00 din/kg niže od poslednje cene prošlogodišnjeg roda.

Takav pad cene soje u zrnu uzrokovao je i izražen pad indeksne vrednosti PRODEX-a, koji danas vredi tačno 190,00 indeksnih poena, što je za 5,09 indeksnih poena niže nego prošlog petka.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama su bile sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP SEPTEMBAR 2013.

	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	236.34 \$/t	236.34 \$/t	233.84 \$/t	233.03 \$/t	230.46 \$/t
Kukuruz	194.87 \$/t	194.87 \$/t	196.06 \$/t	194.48 \$/t	192.67 \$/t

Na osnovu „Labor day“, odnosno praznika rada, tržišta su početkom nedelje mirovala, odnosno ostala su na istom nivou kao i na kraju prošle nedelje. I ovu nedelju je obeležila zabrinutost oko toplog i suvog vremena. Krajem nedelje, fjučersi kukuruza pali su minimum u

poslednje tri nedelje na osnovu špekulacija da će najavljeni kiša povećati prinose u Ajovi i Ilionoisu, najvećim američkim proizvođačima. Što se tiče pšenice, ova kultura je sa jučerašnjim danom i zvanično zabeležila najduži pad u poslednjih devet nedelja. QT Weather, agencija je

izvestila da bi u narednih pet do šest dana mglo doći do obimnih kiša u srcu kukuruznog pojasa iz Nebraske kroz Ilionois.

Cena septembarskog fjučersa na kukuruz je u poslednjih nedelju dana pala za 1,60%, dok je fjučers na pšenicu pojeftinio za 2,23%.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP

	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Soja, zrno mar. 12	523.24 \$/t	523.24 \$/t	527.43 \$/t	513.54 \$/t	522.87 \$/t
Sojina sačma mar. 12	468.20 \$/t	468.20 \$/t	485.40 \$/t	468.60 \$/t	479.50 \$/t

Kao i kod kukuruza i soje, na tržištu soje se ništa bitno nije dogodilo početkom nedelje, ss obzirom na praznik. Procenjuje se da je oko 54% useva soje u dobrom ili odlič-

nom stanju, što predstavlja pogoršanje u odnosu na nedelju dana ranije. U drugoj polovini nedelju, na osnovu prognoza za kišu, tržišta us bila u padu, ali ne zadugo. Naime, na sa-

mom kraju nedelju opet je došlo do skoka cena, na osnovu smanjenja procene proizvodnje agrarnog ministarstva usled toplog i suvog vremena, koje već treću nedelju za redom

oštećuje useve ove kulture.

Septembarski fjučers na soju ima manju vrednost u odnosu na prošli petak za 0,49%, dok je na sojinu sačmu skuplji za 2,59%.

BUDIMPEŠTA

PŠENICA	KUKURUZ
153.95 EUR/t (futures dec 13)	140.74 EUR/t (futures nov 13)

EURONEXT PARIZ

PŠENICA	KUKURUZ
187.50 EUR/t (futures nov 13)	171.25 EUR/t (futures nov 13)

U Budimpešti je pšenica sa novim decembarskim fjučersom jeftinija za 3,05%, dok je kukuruz sa novim novembarskim fjučersom jeftiniji za 2,75%. U Parizu je fjučers na kukuruz sa novembarskom isporukom jeftiniji za 2,04%, dok je pšenica jeftinija 0,40%.

E-mail: nsberza@eunet.rs,
internet sajt: www.proberza.co.rs INFO SLUŽBA
021/443-413 od 7³⁰ do 14³⁰

Limagrain d.o.o. SPONZOR

Francuski hibridi kukuruza i suncokreta

21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
miroslav.sidor@limagrains.rs
branimir.alivovodic@limagrains.rs
www.limagrain.rs

*Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovanju do trenutka štampanja informatora.

VOĆE OD 2.9.2013.DO 9.9.2013.

Mesto prikupljanja cena: Pančevo - zelena pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Banana (sve sorte)	Uvoz (Ekvador)	kg	100	120	120	bez promene	dobra
2	Breskva (sve sorte)	Domaće	kg	80	120	100	rast	dobra
3	Grejpfрут (sve sorte)	Uvoz (uvoz)	kg	180	200	200	bez promene	prosečna
4	Grožđe (belo ostale)	Domaće	kg	100	120	120	rast	dobra
5	Grožđe (crno Hamburg)	Domaće	kg	80	100	100	bez promene	dobra
6	Grožđe (crno ostale)	Domaće	kg	80	100	80	pad	dobra
7	Jabuka (ostale)	Domaće	kg	80	100	80	rast	dobra
8	Kruška (ostale)	Domaće	kg	100	120	100	-	dobra
9	Lešnik (očičćen)	Domaće	kg	800	1.000	800	bez promene	dobra
10	Limun (sve sorte)	Uvoz (Argentina)	kg	200	220	200	bez promene	dobra
11	Nektarina (sve sorte)	Domaće	kg	80	120	100	rast	dobra
12	Orah (očičćen)	Domaće	kg	1.200	1.300	1.300	bez promene	dobra
13	Pomorandža (sve sorte)	Uvoz (J. Afrika)	kg	180	200	200	bez promene	dobra
14	Smokva (suva)	Uvoz (uvoz)	kg	300	350	300	bez promene	prosečna
15	Šljiva (sve sorte)	Domaće	kg	40	50	40	pad	dobra

POVRĆE OD 2.9.2013.DO 9.9.2013.

Mesto prikupljanja cena: Pančevo - zelena pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Blitva (sve sorte)	Domaće	veza	25	30	30	bez promene	dobra
2	Boraniya (olovka)	Domaće	kg	150	180	15	bez promene	slaba
3	Boraniya (žuta)	Domaće	kg	180	200	200	rast	slaba
4	Brokola (sve sorte)	Domaće	kg	200	220	200	pad	dobra
5	Celer (sve sorte)	Domaće	kg	150	200	180	pad	prosečna
6	Cvekla (sve sorte)	Domaće	kg	70	80	70	bez promene	prosečna
7	Dinja (sve sorte)	Domaće	kg	40	50	40	pad	prosečna
8	Karfiol (sve sorte)	Domaće	kg	80	100	100	rast	dobra
9	Kelj (sve sorte)	Domaće	kg	100	120	120	bez promene	dobra
10	Krastavac (Kornišon)	Domaće	kg	60	70	60	pad	dobra
11	Krastavac (salatar)	Domaće	kg	60	80	70	pad	dobra
12	Krompir (beli)	Domaće	kg	60	70	60	pad	dobra
13	Krompir (crveni)	Domaće	kg	60	70	60	bez promene	dobra
14	Kupus (sve sorte)	Domaće	kg	30	40	40	bez promene	dobra
15	Lubenica (sve sorte)	Domaće	kg	20	30	30	rast	prosečna
16	Luk beli (sve sorte)	Domaće	kg	300	350	300	bez promene	dobra
17	Luk crni (sve sorte)	Domaće	kg	70	100	70	bez promene	dobra
18	Paprika (Babura)	Domaće	kg	70	80	70	bez promene	dobra
19	Paprika (ljuta)	Domaće	kg	180	200	200	rast	dobra
20	Paprika (šilja)	Domaće	kg	50	80	60	bez promene	dobra
21	Paradajz (chery)	Domaće	kg	100	100	100	bez promene	dobra
22	Paradajz (sve sorte)	Domaće	kg	50	60	50	bez promene	dobra
23	Pasulj (beli tetovac)	Domaće	kg	350	400	350	bez promene	dobra
24	Pasulj (beli)	Domaće	kg	300	350	350	bez promene	dobra
25	Pasulj (šareni)	Domaće	kg	300	350	350	bez promene	dobra
26	Pasulj (žuti)	Domaće	kg	350	400	400	bez promene	slaba
27	Patlidžan (sve sorte)	Domaće	kg	40	50	50	bez promene	dobra
28	Paškanat (sve sorte)	Domaće	kg	160	180	160	pad	dobra
29	Peršun (korenaš)	Domaće	kg	160	180	160	pad	dobra
30	Peršun (lišćar)	Domaće	veza	20	30	20	bez promene	dobra
31	Pečurke (šampinjoni)	Domaće	kg	160	180	180	pad	dobra
32	Praziluk (sve sorte)	Domaće	kg	100	130	130	rast	dobra
33	Spanać (sve sorte)	Domaće	kg	150	200	150	rast	dobra
34	Tikvice (sve sorte)	Domaće	kg	40	50	50	rast	dobra
35	Zelen (sve sorte)	Domaće	veza	60	70	60	bez promene	dobra
36	Šargarepa (sve sorte)	Domaće	kg	80	100	80	bez promene	dobra

IZVEŠTAJ ZA ŽITARICE, ULJANE KULTURE I KRMNO BILJE

Datum prikupljanja podataka: 2. 9 - 9. 9. 2013. god.

* Kvalitet proizvoda je prema JUS standardima ukoliko drugačije nije naznačeno

GAZDINSTVO Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25 kg	Domaće	kg	18	20	20	bez promene	prosečna

MALOPRODAJA Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Sojina sačma (44% proteina)	džak 33 kg	Domaće	kg	95	100	95	bez promene	vrlo slaba
2	Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33 kg	Domaće	kg	60	70	60	bez promene	vrlo slaba

PIJACA Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50 kg	Domaće	kg	24	26	24	bez promene	prosečna
2	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25 kg	Domaće	kg	18	20	20	bez promene	prosečna
3	Pšenica	džak 50 kg	Domaće	kg	20	21	20	bez promene	prosečna
	Stočni ječam	džak 50 kg	Domaće	kg	20	21	20	bez promene	prosečna

SILOS Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Domaće	kg	12.70	13.20	12.70	bez promene	prosečna
2	Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	rinfuz	Domaće	kg	12.50	13	12.50	bez promene	prosečna
3	Pšenica	rinfuz	Domaće	kg	20.50	20.50	20.50	bez promene	prosečna

CENE ŽIVE STOKE - 2.9 - 9.9. 2013. god.

Mesto prikupljanja cena Pančevo - stočna pijaca

* Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

R.B.	Naziv živ.	Težina/uzrast	Rasa	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda, broj grla
					min	max	dom		
1	Prasad	16-25 kg	sve rase	kg	250	250	250	bez promene	slaba
2	Prasad	<=15 kg	sve rase	kg	250	260	260	bez promene	vrlo slaba
3	Telad	80-160 kg	SM	kg	350	350	350	rast	vrlo slaba
4	Tovljenici	80-120 kg	sve rase	kg	200	200	200	bez promene	vrlo slaba

IZVEŠTAJ O CENAMA ŽIVE I ZAKLANE STOKE U KLANICAMA

Datum prikupljanja podataka: 2.9. - 9.9. 2013. god.

Mesto prikupljanja cena: Južno-banatski okrug

* Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

R.B.	Naziv živ.	Težina/uzrast	Rasa	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Junad	>480 kg	sve rase	220	240	230	rast	slaba
2	Krmače za klanje	>130 kg	sve rase	150	160	150	bez promene	vrlo slaba
3	Tovljenici	80-120 kg	sve rase	190	200	200	bez promene	prosečna

MALI OGLASI

POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA

- Prodajem traktor IMT 533 sa kabinom, dvostepeno kvačilo, očuvan, garažiran, registrovan, prvi vlasnik. Tel: 063/428-761
- Prodajem traktor 575. Tel: 064/95-62-160
- Prodajem traktor IMT 5136. Tel: 022/710-973
- Prodajem traktor IMT 533, kabina, duplo kvačilo, plug Leopard 14 coli, drljače veliku i malu. Tel: 064/32-49-259
- Prodajem traktor Torpedo 9006 u odličnom stanju. Tel: 063/855-44-23
- Prodajem kombajn New Holand 135, kabina, sečka. Tel: 063/828-9-121
- Prodajem kombajn Zmaj univerzal u dosta dobrom stanju, može zamena za adapter
- Prodajem Rusa 82 stari tip, berač 223 i 224, lozničku 5,5 tona. Tel: 064/150-54-96
- za kukuruz u bilo kakvom stanju. Tel: 064/281-96-29
- Prodajem John Deere 3130 i plug Overum 3 brazde. Tel: 064/20-99-042.
- Prodajem traktor IMT 533 i prikolicu jednoosovinku nosivosti 3 tone. Tel: 063/11-455-38
- Prodajem kombajn Deutz Fahr Topliner 4075 HTS. Tel: 064/15-35-938
- Prodajem traktor IMT 533 u odličnom stanju, špediter DUBRAVA kao nov, plug jednobrazni IMT i plug dvobrazni OLT-ov, sve kao novo. Tel: 065/5689089, 063/7033799, 063/587583
- Prodajem motokultivator Lavin 8 konjskih snaga, sa prikolicom, špartačem, plugom, tegovima i rezervnim točkovima. Cena 800 evra. Automizer ledni 80 evra i autoprikolica Panonija 80 evra. Tel: 064/8589-640
- Prodajem Rusa 82, stari tip i berač Zmaj 224. Tel: 064/150-54-96
- Prodajem traktor Ferguson 533 u dobrom stanju, nove gume, urađena generalna. Tel: 064/26-87-171
- Prodajem traktor Zetor 5011, prskalicu Rau 330 litara, plug IMT jednobrazni, plug dvobrazni na pomeranje, špartač IMT dvoredni, plug dvobrazni 757, grablje Šempeter 220, drljača sa 4 krila, levator 9 metara, špediter Dubrava. Tel: 064/31-59-118
- Prodajem traktor Toma Vinković. Tel: 022/631-495, 066/403-677
- Prodajem traktor Zetor 5011, prskalicu Rau 330 litara, plug IMT jednobrazni, plug dvobrazni na pomeranje, špartač IMT dvoredni, plug dvobrazni 757, grablje Šempeter 220, drljača sa 4 krila, levator 9 metara, špediter Dubrava. Tel: 064/315-91-18
- Prodajem traktor Torpedo 45 i junicu debelu, staru 15 meseci za klanje. Tel: 022/737-562
- Prodajem Rakovicu 60 u dobrom stanju, dve nove prednje gume za Rakovicu i Vladimirca takođe u dobrom stanju. Tel: 066/937-23-63
- Prodajem traktor IMT 5136. Tel: 022/710-973
- Prodajem traktor IMT 533 u dobrom stanju. Tel: 061/15-88-641
- Prodajem traktor IMT 585 u radnom stanju. Tel: 064/912-65-54
- Prodajem traktor 575. Tel: 064/95-62-160
- Prodajem Ferguson 539, prva farba, vlasnik. Radenković. Tel: 060/06-88-133
- Prodajem traktor Torpedo 9006 u odličnom stanju. Tel: 063/855-44-23
- Prodajem traktor Torpedo i kravu muzaru. Tel: 022/737-562
- Prodajem traktor 539, 1988. godište. Tel: 063/83-73-634

- Prodajem traktor Belarus 820, 1999. godište, u odličnom stanju. Martinci. Tel: 064/4-333-528
- Prodajem traktor IMT 5136. Tel: 022/710-973
- Prodajem traktor torpedo 9006 u odličnom stanju. Tel: 066/93-54-743
- Prodajem silo kombajn Potinger. Tel: 069/43-81-699
- Prodajem Vladimirca i tanjiraču leskovačku 24 diska. Tel: 022/742-324
- Prodajem Vladimirca, motokultivator Honda 368 i levator 9 metara. Tel: 022/742-060
- Prodajem žitni kombajn Zmaj Univerzal u dobrom stanju i traktor IMT 533. Tel: 064/33-11-825
- Prodajem traktor Belarus 820, 1999. godište, u odličnom stanju. Tel: 064/4-333-528
- Prodajem traktor IMT 558 i dvobrazni IMT plug. Tel: 064/33-11-825
- Prodajem traktor IMT 560, dobro stanje, 1982. godište, IMT 756vk kao nov bez ulaganja i 2 drljače mala i velika. Tel: 064/32-49-259
- Prodajem traktor IMT 5136. Tel: 022/710-973
- Prodajem Rakovicu 60, Torpedo 45, Vladimirca, prikolicu Tehnostroj, prikolicu Pobeda nosivosti 5 tona, prikolicu erdevičku nosivosti 6 tona, tanjiraču Oltovu i levator. Tel: 022/742-060, 060/08-28-382
- Prodajem traktor 575. Tel: 064/95-62-160
- Prodajem IMT 558, setvospremač i prikolicu Dubrava nosivosti 3,5 tone. Tel: 064/902-40-72
- Prodajem žitni kombajn Zmaj Univerzal u dobrom stanju. Tel: 064/33-11-825
- Prodajem traktor Vladimirac T25. Tel: 060/066-91-47
- Prodajem traktor IMT 558 sa dvobraznim plugom. Tel: 064/33-11-825
- Prodajem traktor Rakovica 120, mercedes motor. Tel: 064/25-99-275
- Prodajem traktor Belarus 820 1999. godište, u odličnom stanju. Tel: 064/4-333-528
- Prodajem traktor Ford 4610 65 KS, 1987. godište u dobrom stanju sa kabinom. Tel: 061/11-18-972
- Prodajem traktor IMT 542, 1984. godište, cisternu za osoku 4.000 litara i setvospremač. Tel: 062/122-45-95
- Prodajem traktor 575. Tel: 064/95-62-160
- Prodajem kombajn Univerzal u dobrom stanju. Tel: 064/28-19-629
- Prodajem kombajn Zmaj 141 sa žitnim i kukuruznim adapterom, cena 6.500 E. Tel: 063/72-07-148
- Prodajem traktor Torpedo 7506 bez prednje vuče, remontovan, nove gume, bez ulaganja. Tel: 022/736-192

OPREMA

- Prodajem traktorsku prikolicu nosivosti 5 tona. Tel: 064/3080-863
 - Prodajem novu kabinu za IMT 577 560, 542 sa zelenim staklima. Tel: 022/660-481, 064/965-23-39
 - Prodajem tešku drljaču i plug sa diskovima tel: 064/47-62-688
- Prodajem krunjač ručni, tučani. Tel: 022/685-081, 064/4615-799**
- Prodajem dvobrazni plug IMT 757.2 i prikolicu za stoku ili menjam prikolicu za motor APN 4 uz dogovor. Tel: 022/663-095
 - Prodajem krunjač trofazni na korpe. Tel: 063/83-68-768

- Prodajem prikolicu Dubrave. Tel: 022/716-184
- Prodajem tarup Zmaj 4 reda. Tel: 064/22-688-19
- Prodajem motokultivator IMT 509 dizel i tanjiraču 24 diska. Tel: 022/742-324
- Prodajem motor za IMT 577, tanjiraču 24 diska i prikolicu 5 t. Tel: 063/71-75-416
- Prodajem bočne kosačice za Ferguson, jedna na poluge a druga ide ispod traktora ili menjam za jednu rotacionu. Tel: 064/45-10-423
- Prodajem berač Zmaj 222, 1986. godište, prvi vlasnik. Tel: 064/310-14-20
- Kupujem prikolicu do 3 t. Tel: 022/630-838
- Prodajem motor za 577, tanjiraču 24 diska i prikolicu 5 t. Tel: 063/71-75-416
- Prodajem prikolicu Dubrave. Tel: 022/716-184
- Prodajem berač Zmaj 216 ili menjam za 577 novi tip. Tel: 022/666-409
- Prodajem krimler 3.6 m, hidraulično rasklapanje. Tel: 063/509-869
- Prodajem prekrupač na kardan, slovenački. Tel: 064/24-94-588
- Prodajem dvoredni berač Zmaj 220 sa bunkerom, berač u dobrom stanju, spreman za berbu. Tel: 064/33-77-840
- Prodajem berač Zmaj 222, 1986. godište. Tel: 064/310-14-20
- Prodajem krunjač Odžački u ispravnom stanju. Cena 120 evra. Tel: 064/48-64-62
- Prodajem krunjač sa svojim sopstvenim pogonom, kapacitetom 6,5 do 7 tona na 1 čas. Tel: 064/171-96-86
- Kupujem berač Eko 3500. Tel: 064/36-85-247
- Prodajem muzlicu "alfa laval", povoljno! Tel: 064/187-14-63
- Prodajem prikolicu za stoku, dve drljače jedna sa valjcima, mali i veliki špediter, jednobrazni plug, odžački prekrupač. Tel: 063/870-30-14
- Prodajem prekrupač nov, melje klip bez elektro Motora, elektro motor 4 kw, 720 obrtaja. Tel: 022/473-176
- Prodajem prskalicu 440 litara, IMT žitnu sejačicu 23 reda, špartač za repu i soju šestoredni, vučeni dvoredni kombajn za repu. Tel: 063/569-417
- Prodajem dvoredni berač Zmaj 221, dobro stanje. Tel: 065/54-29-508
- Prodajem spremač 2.90 sa duplim rotorima, 3 god star. Tel: 022/715-406
- Prodajem bočnu kosačicu Dubrava za traktore IMT 533 i 539. Tel: 022/742-492
- Prodajem mašinu za pravljenje briketa, ručne izrade, cena dogovor, može i zamena. Tel: 022/716-779
- Prodajem dve nove kabine za IMT 577, 560, 542 sa zelenim staklima. Tel: 022/660-481, 064/96-52-339
- Prodajem samoutovarnu prikolicu za seno SIP slovenačka, aluminijumske stranice zapremine 19 m³ prvi vlasnik. Može zamena za bolju kipericu od 3.5 t uz doplatu. Miloš Matijašević, Adaševci. Tel: 064/29-30-657
- Prodajem polovne gume 14 9 28. Tel: 064/24-94-301
- Prodajem plug dvobrazni Leopard 14 coli ,granu za duvan i dve gume kompletne balonke 15.3 sa felnama sa šest rupa, skoro nove i kardan dugački za berač. Tel: 022/737-255
- Prodajem prskalicu Rau 330 litara i sejačicu za žito. Tel: 064/320-78-56
- Prodajem dvobrazni plug 757 i stočnu prikolicu. Tel: 022/663-095
- Prodajem krunjač trofazni na korpe. Tel: 063/83-68-768
- Prodajem špediter Dubrava nosivosti 1,5 t. Tel: 062/170-52-63

**Prodajemo univerzalni selektor za čišćenje zrna i semena svih poljoprivrednih kultura, cveća i ukrasnog bilja.
Tel: 063/8334-064 i 063/589-780**

- Prodajem špediter Dubrava nosivosti 2 tone u odličnom stanju sa gornjim stranicama, cena po dogovoru. Tel: 063/70-66-346
- Prodajem motor za 577, silo kombajn, drljaču 4 krila. Tel: 064/193-04-69
- Prodajem prikolicu Dubrave. Tel: 022/716-184
- Prodajem frezu za traktor IMT, radni zahvat 125 cm u ispravnom stanju. Adaševci. Tel: 065/215-84-17
- Prodajem Tomosovu samohodnu strižnu kosu. Tel: 060/630-80-30
- Prodajem pneumatski transporter žitarica 30 KW i silo frezu i nabijač. Tel: 060/0670-145
- Kupujem aparat za mužu krava. Tel: 022/731-462
- Prodajem motokultivator sa frezom 506 IMT i strižnu kosu samohotku. Tel: 060/630-80-30
- Prodajem nov prekrupač veliki, melje i klip. Tel: 022/473-176
- Prodajem mešaonu stočne hrane, čerupač za pillice, sušaru za polen za pčelare. Tel: 022/711-179, 064/207-10-97
- Prodajem mlin za integralno brašno, kapaciteta 150-200 kg/sat, kamen prečnika 800 mm plus sito i prohromsko sanduče za odlaganje brašna. Tel: 022/555-373, 063/541-411
- Prodajem polovan, dobro očuvan kavez za 100 koka nosilja. Tel: 022/623-596
- Prodajem čardak u Šidu sa biber crepom, hitno i povoljno, dimenzije 9,5 sa 3 m. Tel: 064/215-80-83
- Kupujem muzlicu Virovitica. Tel: 022/465-526, 064/361-60-54
- Prodajem pneumatsku sejačicu Olt 4 reda, setvospremač 2,90 m dupli rotori, prskalicu Rau 520 l, 10 m grane. Tel: 022/715-406
- Prodajem prikolicu za stoku i Kikindu 2.5 t. Tel: 022/2713-674
- Prodajem prskalicu 440 litara, IMT žitnu sejačicu 23 reda, špartač za repu i soju i dvoredni vučeni kombajn Klajne 2KR. Tel: 063/569-417
- Prodajem dvobrazni plug 757 i prikolicu za goveda povoljno. Tel: 022/663-095, 064/164-58-33
- Prodajem plug prevrtač, četvorobrazni vario. Tel: 063/509-869
- Prodajem dob i korpu za veliki krunjač od jednog metra. Tel: 063/715-89-36
- Prodajem frezu za traktor, radni zahvat 125 cm. Tel: 022/737-737
- Prodajem motokultivator dizel i kupujem plug za Tomu Vinkovića i freziram bašte i voćnjake u Sremskoj Mitrovici i okolini. Tel: 066/403-677
- Prodajem četvororedni IMT špartač. Tel: 022/665-036
- Prodajem krunjač na korpe trofazni. Tel: 022/670-901, 063/83-68-768
- Prodajem frezu 506 sa priključcima, krunjač za kukuruz i prekrupač, oba na trofaznu struju. Tel: 065/57-89-165
- Prodajem dvobrazni plug Olt 12 coli. Tel: 066/178-766
- Prodajem prskalicu Rau 330 litara, plug IMT 755, plug IMT jednobrazni, plug dvobrazni na pomeranje, špartač IMT dvoredni, plug dvobrazni 757, grablje Šempeter 220, drljaču 4 krila. Tel: 064/31-59-118
- Prodajem prikolicu za rasturanje stajnjaka SIP 3,5 tone, dva elevatora za istovar kukuruza i presu niskog pritiska samoutovarnu (meke bale). Tel: 022/714-337

- Prodajem kabinu za traktor Belarus MTZ 52. Tel: 064/211-72-24
- ZEMLJA, PLACEVI, KUĆE, STANOVI, LOKALI**
- Prodajem jutro zemlje u Kuzminu. Hitno i povoljno. Tel: 064/238-10-91
 - Prodajem staru kuću za rušenje u Ležimiru na velikom placu, vrlo povoljno. Tel: 065/50-36-567
 - Prodajem kuću u Vašici sa pomoćnim prostorijama. Tel: 022/731-524
 - Prodajem jutro zemlje u Lačarku. Tel: 064/249-24-01
 - Prodajem 152 ara zemlje u Berkasovu potez Klještavica. Tel: 062/973-96-74
 - Prodajem kuću u Nočaju na 20 ari placa blizu centra. Tel: 064/422-56-92
 - Prodajem industrijski plac 33 ara na ulazu u Sremsku Mitrovicu kod Paje otpada, struja, voda, kanalizacija. Tel: 063/520-277
 - Prodajem malu vikendicu u Ležimiru sa strujom, pod voćem. Tel: 063/540-744
 - Prodajem trosoban stan na lepjoj lokaciji u naselju Matije Huđi u Sremskoj Mitrovici. Cena vrlo povoljna. Tel: 022/625-862
 - Prodajem jutro zemlje u Kuzminu, potes Lasice. Hitno i povoljno. Tel: 064/238-10-91
 - Prodajem 4 jutra zemlje u Privinoj Glavi. Tel: 022/715-499
 - Prodajem jutro zemlje kod Matroza, industrijska zona. Tel: 022/640-102, 060/38-88-461
 - Povoljno na prodaju kuća u Erdeviku sa pomoćnim prostorijama, bašta, podrum garaža. Cena po dogovoru. Tel: 064/706-12-10
 - Prodajem 2 jutra zemlje u Lačarku. Tel: 022/670-896
 - Prodajem jutro zemlje u Kuzminu potes Lasice. Hitno i vrlo povoljno. Tel: 064/238-10-91
 - Menjam vikendicu u Novom Sadu za vikendicu u Vrdniku. Tel: 064/251-09-29
 - Prodajem kucu u Bogatiću, na 10 ari placa sa pomoćnim zgradama, tvrda gradnja, ulica Branka Đonlića. Tel: 064/420-21-54
 - Prodajem ili menjam plac površine 23 ara, voda, struja, u Lačarku za kuću u Erdeviku. Tel: 061/64-53-191
 - Prodajem garsonjeru u Indiji, nova gradnja, Pinkijeva 2. Tel: 022/592-808, 062/82-05-256
 - Prodajem 3.5 jutra zemlje u Gornjem Selištu. Tel: 069/716-823
 - Prodajem vikendicu u Prnjavoru. Tel: 063/519-715
 - Kupujem vikendicu u Vrdniku. Tel: 063/519-715
 - Prodajem spratnu kuću u užem centru Stare Pazove na 6 ari placa a kuća 180 m². Tel: 022/311-693, 064/381-16-51
 - Prodajem manju kuću u Novom Sadu. Tel: 063/519-715
 - Prodajem kuću u Šidu, ulica Fruškogorska 21. Tel: 022/715-105, 060/715-105-5
 - Prodajem kuću u Erdeviku na 20 ari placa. Tel: 064/960-33-97
 - Prodajem jutro zemlje u Kuzminu, potez Lasice. Hitno i povoljno. Tel: 064/238-10-91.

PRETPLATITE SE!!!

Godišnja pretplata 1.500,00 dinara

Svakog drugog petka na Vašu adresu

Novine za savremenu poljoprivredu

Nazovite smesta

615-200

• Prodajem kuću u Moroviću na placu od 84 ara, ulica Nikole Tesle 89. Tel: 022/2733-053, 064/311-86-86

• Prodajem plac sa temeljom i svim papirima za gradnju u Rumi. Tel: 064/33-55-320

• Prodajem kuću u Šidu, Fruškogorska 21. Tel: 022/715-105, 060/7151-055

• Prodajem 30 ari zemlje u Irigu, potez tursko brdo u vikend zoni. Tel: 064/48-123-31

• Prodajem dva i po jutra zemlje u Lačarku. Tel: 063/899-26-53

POLJOPRIVREDNI PROIZVODI

• Prodajem kukuruz za siliranje AS-160 visina preko 4 m zelen, najbolji za siliranje. Tel: 064/417-4002, 063/87-030-14

• Prodajem jedan vagon kukuruza. Tel: 064/32-66-011

• Prodajem ovčije stajsko đubre, povoljno. Tel: 064/303-90-56

• Prodajem krušku Viljamovku. Cena po dogovoru. 022/715-848

• Prodajem ječam. Tel: 022/476-908

• Prodajem kukuruz, rod 2012. Tel: 022/671-888, 063/519-089

• Prodajem baliranu detelinu, 50 komada bala, cena 280 din/kom. Tel: 064/37-69-159

• Prodajem kukuruz rod 2011-2012 i oko 4 t soje. Tel: 062/817-08-61

• Prodajem kukuruz, vrlo kvalitetan. Tel: 022/448-261, 061/29-55-627

• Prodajem 300 bala sena, može zamena za ovce, motokultivator dizel, traktor Tomu Vinković. Toša, mandeloški put. Tel: 022/631-495, 066/403-677

• Prodajem baliranu detelinu, 100 komada bala, cena 270 din/kom. Tel: 064/37-69-159

• Prodajem šljive. Tel: 063/344-836

• Prodajem 1 tonu tritikala. Tel: 022/666-146

Prodajem vikenticu sa šljivikom u Krčedinu sa pogledom na Dunav (vikend zona). Plac 42 ara, 220 stabala šljiva 12 godina stare, asfaltni put, trofazna struja. Cena 20.000 evra. **Mob: 063/592-235**

• Prodajem stočni ječam. Tel: 064/34-533-64

• Prodajem balirano seno. Stejanovci. Tel: 064/024-52-61

• Prodajem 400 bala sena, može i u rinfuzi i motokultivator dizel. Sremska Mitrovica. Tel: 022/631-495, 066/403-677

• Prodajem detelinu. Tel: 022/736-338

• Prodajem 4 tone kukuruza, cena 2.500. Tel: 062/13-37-268

• Prodajem stočni ječam. Tel: 064/345-31-21

• Prodajem 500 kg starog tritikalea. Tel: 022/666-146, 064/920-88-00

• Prodajem veću količinu zdravog kukuruza ekstra kvaliteta. Tel: 065/623-03-11

• Prodajem jedan vagon kukuruza. Tel: 064/32-66-011

• Prodajem 2 vagona kukuruza. Tel: 063/509-869

• Prodajem balirano seno, veća količina. Tel: 064/02-45-261

• Prodajem koziji sir. Tel: 022/752-043

• Prodajem kukuruz. Tel: 064/14-974-13

• Prodajem vagon kukuruza, rod 2011. i tonu soje. Tel: 022/666-071

• Prodajem vagon kukuruza u zrnu. Tel: 064/318-54-21

USLUGE, POSLOVI

• Uslužno bušim rupe traktorom za voće, stubove i ograde. Tel: 064/99-25-898

• Pouzdan čovek održavao bi vikendice na Fruškoj gori. Tel: 064/514-7251

• Freziram bašte u Mitrovici i okolini. Tel: 022/631-495

• Industrija mesa Zmajevac iz Iriga potrebni automehaničari sa iskustvom. Tel: 022/462-433, 064/891-38-11

• Usluga zavarivanja. Tel: 066/942-1117

• Tražim ženu za pomoć u kući stan, hrana i plata po dogovoru. Tel: 061/2892-945

SREMSKA POLJOPRIVREDA

- Vaš poljoprivredni savetnik
- Novine koje Vas uvode u savremeni agrobiznis

MARKETING

Tel/fax: 022/610-496

Mob: 064/1629-737

E-mail: poljoprivreda@sremskenovine.co.rs

• Vršim negu starih, bolesnih i osobe sa posebnim potrebama. Tel: 064/133-19-35

• Potreban električar za servis i montažu. Tel: 060/6070-106

• Tražim posao: čuvanje dece, pomoć u kući i starima za stan, hranu i platu. Tel: 064/4723-813

• Diplomirani ekonomista daje časove matematike. Tel: 064/264-76-91

• Ozbiljna žena negovala bi nepokretne starije osobe i čuvala decu. Tel: 064/050-16-36

• Dajem časove engleskog i nemačkog jezika za sve uzraste. Tel: 064/3144-666

• Ženskoj osobi hitno potreban bilo koji posao. Tel: 061/173-94-52

DOMAĆE ŽIVOTINJE

• Prodajem tri krave i tele. Tel: 022/684-510

• Prodajem steonu kravu. Tel: 022/448-043

• Prodajem dve krmače za klanje. Mandelos. Tel: 022/681-620

• Prodajem ovce i jaganjce. Grabovci. Tel: 064/319-22-95

• Prodajem koke nosilje 18 nedelja stare. Tel: 063/71-75-416

• Prodajem suprasne nazimice. Tel: 062/86-84-024

• Prodajem 3 praseta a kupujem jalove krave za klanje, junice. Tel: 022/668-246, 061/716-74-12

• Prodajem odrasle patke. Tel: 022/325-232

• Prodajem muško tele sisavče. Stejanovci. Tel: 064/36-16-054

• Prodajem koke nosilje 18 nedelja stare. Tel: 063/71-75-416

• Prodajem sjagnjene ovce. Tel: 064/4430-891

• Prodajem jaganjce za klanje. Tel: 022/663-218

• Prodajem oteljenu junicu sa teletom. Tel: 065/56-03-549

• Prodajem dva lepa crveno-bela muška teleta stara 40 dana i Olt kosačicu. Tel: 022/650-478, 063/800-93-68

• Prodajem 7 krava simentalke rase. Tel: 022/443-088

• Prodajem crveno-belu kravu steonu 6 meseci. Tel: 064/026-93-10

• Prodajem krmaču za klanje. Tel: 064/31-91-246

• Prodajem suprasnu krmaču. Tel: 022/493-558

• Prodajem odrasle bele guske. Tel: 022/325-232

• Prodajem žensko june težine oko 250 kg, Simentalka. Tel: 061/624-65-77

• Prodajem 2 krave muzare, jedna crno bela, druga je Simentalka, daju po 20 litara mleka. Radenković. Tel: 060/06-88-133

• Prodajem kravu Simentalku, prvotelka, žensko tele staro 6 dana. Tel: 022/442-109, 063/1147-164

• Prodajem 8 krava simentalke rase, cena povoljna. Tel: 022/443-088

• Prodajem ovce, šilježice i jaganjce rase Il de Frans, Virtemberg. Tel: 064/51-44-311

• Prodajem dobru suprasnu krmaču. Tel: 022/493-558

• Prodajem jaganjce za klanje. Tel: 022/663-218

• Prodajem dobru suprasnu krmaču u trećem prašenju težine oko 280 kg, Durok. Tel: 022/493-558

• Prodajem odrasle bele guske. Tel: 022/325-232

• Prodajem kravu muzaru. Tel: 022/737-562

• Prodajem krmaču 3 puta prašena za klanje. Tel: 060/424-09-55

ZALIVNI SISTEMI

• Prodajem pumpu za navodnjavanje Tomos. Mandelos. Tel: 022/681-664, 064/3311-638

• Prodajem žalecov tifon, fi 50, dužine 200 m, sa topom. Tel: 064/28-95-473

• Kupujem okiten crevo fi 50, 100m. Tel: 061/1148-153

• Prodajem zalivni sistem za navodnjavanje kompletan, plug obrtač dvobrazni Cron i plug dvobrazni leskovački, krunjač sip na kardan. Tel: 064/4944-907

• Prodajem 10 aluminijumskih cevi za navodnjavanje sa rasprskivačima. Tel: 022/688-133

• Prodajem 30 cevi za navodnjavanje, aluminijumske, slovenačke proizvodnje. Tel: 022/465-808

• Prodajem pumpu Morava za zalivanje, ima 2 usisna i 2 potisna creva. Veliki Radinci. Tel: 022/660-016

• Prodajem cevi za navodnjavanje fi 50, 9 komada sa prskalicama i 3 para krajeva cevi fi 70. Tel: 060/5840-183

• Prodajem pumpu Tomos za navodnjavanje i cevi za sistem kap po kap. Tel: 022/715-095

• Prodajem 4 plastenika dužine 40 m i visine 8 m sa najlonom. Tel: 062/405-539

• Prodajem aluminijumske cevi za navodnjavanje, fi 70, 60 komada sa prskalicama i 9 komada fi 50 sa prskalicama. Tel: 064/4113-590

• Prodajem tifon Fores prečnika 90 mm, 420 cm, 2003. godište, pumpa Bauer. Tel: 022/445-375, 063/1188-219

• Prodajem Honda MIO 10, pumpu kapaciteta 1100 l/min, benzinska. Cena 400 evra. Tel: 022/312-740, 063/71-66-245

• Prodajem cevi za navodnjavanje prečnika 70 i 90, kompletan sistem. Radinci. Tel: 022/660-249

PLASTENICI, STAKLENICI

• Staklenik 1100 m² u radu. Tel: 063/535-179

• Prodajem platenik. Tel: 060/1525-643

• Kupujem rasadnik 8 x 50 m sa duplom konstrukcijom. Tel: 022/453-028

• Plastenici alu konstrukcija 28x4,5 m. Tel: 063/8511-323

PČELARSTVO

• Kupujem polenov prah. Tel: 065/60-12-030

• Prodajem šumski med, cena 400 dinara, za područje Šida besplatna kućna dostava. Tel: 022/712-355

• Prodajem med lipa i bagrem. Tel: 022/716-516, 064/6522-453

• Prodajem bagremov i lipov med, veća količina. Tel: 022/718-292, 064/652-24-53

• Prodajem med bagremov, lipov, polen i društva sa 10 ramova. Tel: 022/718-292 064/6522-453

• Prodajem med Lipov i bagremov na veliko. Tel: 066/005-655

• Prodajem šumski med 350 din/kg. Tel: 022/712-355

• Prodajem 10 košnica sa pčelama. Tel: 022/2710-130, 063/8574-180

• Prodajem 30 košnica sa pčelama. Tel: 064/33-11-629

KUĆNI LJUBIMCI

• Sibirski haski, ekstra štenad. Tel: 065/6573-857

• Prodajem štenca Labrador. Tel: 060/010-19-71

• Prodajem kućice rotvajlere stare mesec dana (60 evra). Tel: 060/7352-070

• Hitno poklanjam ženu šarplaninca sa papirima, zbog odlaska u inostranstvo. Tel: 031/154-001

• Lesi muško štene odnegovano staro osam meseci. Tel: 063/234-219

• Prodajem kućice pekinezera, patuljaste pinčeve, nemačke kratkodlake ptičare, lovne terijere, vakcinisani i revakcinisani. Dublje. Tel: 062/188-00-24

• Prodajem štenca kratkodlakog ptičara. Tel: 022/716-200

MOTORNA VOZILA

• Prodajem Ladu Samaru, 1992. godište, registrovana do kraja januara 2014. godine i auto prikolicu registrovanu do 15.03.2014. Cena po dogovoru. Tel: 022/314-616

• Prodajem Pežo 205, 1991. godište, dizel, registrovan do avgusta 2014. godine, cena 800 E. Tel: 064/915-77-97

• Prodajem Ford Eskortu 5, 1991. godište, 1.6 benzin, istekla registracija, odlično stanje, cena 350 E i golf 2, 1.6d, 1986. godište, dosta dobar, registrovan, cena 700 E. Tel: 064/44-06-988

• Prodajem Seat Ibiza dizel, 2002. godište, povoljno. Tel: 064/25-10-929

• Prodajem Citroen C5, 2002. godište. Tel: 063/515-003

• Prodajem Opel kadet, dizel 1.6 karavan, fabričko stanje, alu felne, gume odlične. Povoljno. Tel: 063/558-801

• Prodajem audi 80, 1990 godište, benzin, gas, spreman za registraciju. Tel: 064/ 00-55-904

Prodajem Opel Kadet, kocka 1,2, godište '83., benzin-plin, povoljno. **Tel: 064/14-69-263**

• Povoljno prodajem kamion TAM-10-110 registrovan, fabrički produžen, sandučar, kamion je u odličnom stanju, vlasnik. Tel: 061/204-96-33

• Prodajem Yugo 55.a za američko tržište 1988. godište, registrovan do 21.08.2014. cena 600 E. Kukujevci. Tel: 064/911-82-92

• Prodajem Opel kadet 1,3 benzin, 1989. godište, crveni metalik, prvi vlasnik. Tel: 069/664-521

• Prodajem Golf turbo dizel, 1987. godište, urađena generalna prošle godine elektro podizači, šiber, 5 vrata, registrovan godinu dana. Tel: 063/77-16-113, 060/61-00-880

• Prodajem Reno 5 1,4, 1988. godište, motor generalno sreden. Tel: 064/45-25-791 Prodajem Škodu felciju, 1997. godište, benzin-gas, registrovan do 3 2014. godine. Tel: 063/617-191

• Prodajem Fiat punto 2003. godište, ocarinjen, nove gume, može zamena za Golf 2. Tel: 064/150-71-04

RAZNO

• Prodajem dve kace za kominu od po hiljadu litara. Tel: 022/666-012, 066/937-14-94

• Iznajmljujem bušilicu za bušenje rupa za saditi voće. Tel: 064/17-34-309

• Prodajem kavez za 60 koka nosilja. Tel: 022/714-143, 065/27-141-43

• Prodajem bagremova drva debela, 25 evra. Tel: 063/520-419

• Prodajem kavez za koke nosilje 120 i 3 puta 60 komada sa tepsijama. Tel: 064/33-54-760

• Kupujem kazan za rakiju do 60 litara. Tel: 063/774-11-48

• Kupujem čokove. Tel: 064/256-20-40

• Prodajem kazan za rakiju 160 l sa destilatoma. Tel: 062/393-706

• Prodajem kalorični briket za loženje pakovan u džambo vreće od 1 tone, uvoz iz Austrije. Tel: 062/314-330

• Popravka svih vrsta gibnjeva od poljoprivredne mehanizacije i ostali kamionski i kombi program. Branko Vulin, Lačarak. Tel: 022/673-667, 064/175-81-43

• Prodajem jaja japanskih prepelica. Tel: 060/710-89-20

• Prodajem bagremove stubove za vinograde, voćnjake, ograđivanje. Tel: 062/314-330

• Prodajem muzlicu Alfa Laval. Povoljno. Tel: 064/18-71-463

• Kupujem mešaonu stočne hrane kapaciteta 250 do 350 kg. Tel: 022/670-056

• Prodajem sve vrste uglja za ogrev: sušeni, kameni, drveni. Prevoz obezbeđen. Tel: 062/314-330

• Prodajem kazan za rakiju od 150 litara. Tel: 064/17-34-144

• Prodajem humus (crnu zemlju) za nasipanje cvetnjaka, bašti; travu u busenu, potpuno čista otporna na gaženje, engleska, može i sa postavljanjem. Tel: 062/314-330 Kupujem vrcaljku za med. Tel: 064/240-66-16

• Prodajem brodski pod 19 mm, izbrušen, potpuno suv, može se postaviti na lepak, bez ispadajućih čvorova, uvoz iz Austrije. Tel: 062/314-330

• Prodajem sadni materijal za trogodišnju plantažu mente. Tel: 063/1100-872

• Prodajem kazan za rakiju od 150 litara. Tel: 064/13-94-294

• Prodajem topolove oblice i poluoblice prečnika 11 i 16 cm za brvnare, ograde, baštenske garniture i kućice, oblaganje kuća i vikendica. Tel: 062/314-330

• Prodajem mlin za kukuruz, može da melje i klip, trofazni motor 8 KS (Grgurevci). Tel: 064/3627-401

• Prodajem krunjač Somborac sa 4 rupe na kardan, malo radio. Tel: 063/8054-061

• Prodajem kavez za 10 koka nosilja. Tel: 022/714-336

• Prodajem krunjač na korpe trofazni. Tel: 022/670-901, 063/83-68-768

• Prodajem bagremove stubove za vinograde, voćnjake, ograđivanje. Tel: 062/314-330

• Prodajem mešaonu stočne hrane, čerupač za piliće, sušaru za polen za pčelare i elektromotore. Tel: 064/207-10-97

Strna žita

Sortiment 2013/14

	NS 40S ozima pšenica	
	SIMONIDA ozima pšenica	
	RAPSODIJA ozima pšenica	
	POBEDA ozima pšenica	
	ZVEZDANA ozima pšenica	
	RENEANSANSA ozima pšenica	
	EVROPA 90 ozima pšenica	
	NONIUS ozimi šestoredi ječam	
	NOVOSADSKI 525 ozimi dvoredi ječam	
	ODISEJ ozimi tritikale	
DUNAV jari ovas		

U skladišno-distributivnom centru na Rimskim šančevima biće dostupno i seme sledećih sorti:
* NS ILINA, ozima pšenica; NS AVANGARDA, ozima pšenica; NS FUTURA, ozima pšenica;
NS DIKA, ozima pšenica; NS DESETKA, ozima pšenica; RUDNIK, ozimi šestoredi ječam;
* NOVOSADSKI 565, ozimi dvoredi ječam; NS JADAR, ozimi ovas; NS SAVO, ozima raž;
NS MARKO, jari ječam; NS DUR, ozima durum pšenica; NIRVANA, ozima spelta pšenica;
* BAMBI, ozima kompakturna pšenica (namenjena spravljanju vafli proizvoda)

Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad, **BESPLATNI INFO BROJ 0800 000 021**, www.nsseme.com